

KURJER POZNAŃSKI

Abonament kwartalny w Poznaniu w ekspedycji mk. 45.—
w agencjach mk. 48.—, z odnośnieniem mk. 50.—, poza Poznaniem
na pocztach już z odnośnieniem mk. 49.50. pod opaską w Polsce
mk. 70.—, w Niemczech mk. 45.— niemieckich, w Skandynawji
10 koron, we Francji 10 franków, w Ameryce 1 dolara.
... .. w innych krajach mk. 100.—

Adres redakcji i administracji:
Poznań, sw. Marcin nr. 63.
Telefony: 1746, 3524, 4461.

Ogłoszenia na stronie 7-lamowej mk. 3.—, ponad 200 wierszy
mk. 4.—, na stronie 3-lamowej mk. 10.—, ponad 50 wierszy
mk. 15.— odwiersza nonparelowego. Opustów udzielamy
przy powtórzeniu ogłoszenia 6 razy 5 prct., 13 razy 10 prct.,
26 razy 15 prct., 52 razy 20 prct. Ogłoszenia z Niemiec płatne
w markach niemieckich. Dla zagranicy 200 prct. nadwyżki.

Nr. 178.

Poznań, piątek dnia 6-go sierpnia 1920.

Rok XV.

Poznań, dnia 5. sierpnia 1920.

Niemcy jako „wybawiciele”.

Polityka niemiecka nie od dziś rachuby swoje oparła na rozumowaniu: w jaki sposób niebezpieczeństwo bolszewickie, zagrażające Europie, wyzyskać dla celów i interesów niemieckich. Berlińscy mężowie stanu już od miesięcy wietrzą z tej strony nieograniczone możliwości i szanse jaknajkorzystniejsze, śledzą więc pilnie rozwój wypadków, aby odpowiednio do planów swoich zastosować taktykę.

Jest to tylko logiczny ciąg dalszy tej polityki czasów wojny, która wpadła na pomysły zużycia bolszewików jako narzędzia niemieckiego i spowodowała przesłanie w wagonach zapłombowanych Lenina i towarzyszy do Rosji, celem rozsadzenia od wewnątrz armji rosyjskiej.

Zadanie to spełnili bolszewicy emisariuszami w sposób prześcigający wszelkie oczekiwania berlińskich swych mocodawców. Nie wiele brakowało, żeby imperializm cesarsko-niemiecki dzięki robocie sojuszników bolszewickich, którzy zdemontowali potęgę militarną Rosji, zwyciężył w wojnie światowej, gdyby nie pomoc Stanów Zjednoczonych, które wypełniły lukę, powstałą w koalicji. Niemcy wojnę przegrały mimo pomocy bolszewickiej. Ale bolszewizm zwyciężył na wschodzie i z garści agitatorów fanatyków rozrósł się w potęgę, która zuchwale stawia czoła Europie. W Berlinie zaś nazajutrz już po przegranej, myślnie naturalnym biegiem zwracała się ku bolszewikom jako ku sprzymierzeńcom w nowych warunkach. Zużyć bolszewików do obalenia traktatu wersalskiego, wprzódzić siły nieokielznane w nowy plan podboju Europy — oto idea przewodnia usiłowań niemieckich od szeregu miesięcy. Polityka niemiecka gra przylem na dwie reperi: z jednej strony wysuwa się myśl sojuszu niemiecko-bolszewickiego jako potęgi zdolnej w puch rozbić całe dzieło traktatu pokojowego, z drugiej zaś strony tysiącami sposobami infiltruje się koalicji myśli, że tylko Niemcy mogą dokonać dzieła zwalczania bolszewizmu, przez wystawienie armji, która powstrzyma i rozbije awangardę sowiecką. Zwolenników tej idei przymierza z Niemcami przeciwko bolszewikom nie brak, szczególnie w Anglii. Nikt inny jak słynny ze swych śmiałości, ale niedfortunnych często pomysłów minister angielski p. Winston Churchill widzi tu drogę do „uzdrowienia” Europy. Píše on w „Evening News”:

„Niemcy mogliby pogrążyć całą Europę w bagno bolszewickie i rozciągnąć panowanie tego żywiołowego nieszczęścia na cały kontynent zachodni, lub zbudować tamę przeciw barbarzyństwu rosyjskiemu, ratując swe własne interesy, i interesy swych antagonyistów Zachodnich. Taką jest dla nich droga do odkupienia, a z tego zrodzi się współpraca Francji, Anglii i Niemiec”.

Z Berlina zaś donoszą, że Ludendorff przrzeka postawić półtora miliona żołnierza i obiecuje „zalatwić się” z bolszewikami. Oczywiście Niemcy darmo takich listów nie wysłuchają. Żądają oni tylko drobności: pozostawienia im Górnego Śląska, oddania Gdańska, Pomorza, a może i części Poznańskiego. Znaczyłoby to nie mniej nie więcej, jak, że sprawa niepodległej Polski byłaby wówczas zlikwidowana. Polska ostalaby się tylko jako „pufferstaat” niemiecki, tak jak ją swego czasu państwa centralne w razie zwycięstwa urządzić zamierzaly.

Nie jest prawdopodobnem, aby koalicja na ten temat intrzygi niemieckiej poszła. Ale intrzyga ta i do Warszawy drogę znalazła. Są pewne wiadomości, że w kolach niektórych lewicowo-aktywistycznych plany przymierza polsko-niemieckiego, bądź też przeciwko bolszewikom, bądź też z weciągnięciem bolszewików do sojuszu wchodzi się żywo. Można być pewnym, że Niemcy nie zaniedbają niczego, aby Polakom taką politykę sugerować. Z tej strony grozi niebezpieczeństwo bardzo poważne. Opinia narodowa, szczególnie na kresach zachodnich musi się mieć na baczności. Jeżeli sami nie stworzymy siły i nie zabierzemy się do dzieła obrony, jeżeli nie podniesiemy głosu, który rozleśnie się na całą Polskę, mogą nas zaskoczyć wypadki fatalne. Wojna dotąd toczyła się o kresy wschodnie. Obecnie toczy się już o rdzeń kraju. Jutro sprawa kresów zachodnich może się stać aktualną. Na to musimy być przygotowani i zdolni odeprzeć wszelkie zakusy niemieckie, zarówno otwarcie wrogie jak chytrze zamaskowane.

Delegacja „Narodowej Służby Kobiet” u p. ministra Kucharskiego. Organizacja kobiet z ziem zachodnich Rzeczypospolitej, jednoczące wszystkie warstwy społeczne a złączone w Komitecie Służby Narodowej Kobiet, wysłały d. 4. bm. delegację do p. ministra Kucharskiego w Poznaniu. Delegacja przedstawiła p. ministrowi poważne niedomagania w obecnych stosunkach, powodujące niezadowolone społeczeństwa,

przedłożyła konkretne żądania oraz ofiarowała współpracę organizacji kobiecych na terenie Straży obywatelskiej.

P. minister przyjął delegację z wielką życzliwością i ze zrozumieniem potrzeb społeczeństwa, przyrzekł u odnośnych czynników poprzeć życzenia delegacji, a współpracę kobiet uznał za wskazaną.

O „Święto Żołnierza” w Poznaniu. Na zaproszenie, wyszły z Dowództwa Okręgu Generalnego w Poznaniu przybyło wczoraj wieczorem kilkudziesięciu przedstawicieli związków, stowarzyszeń i instytucji poznańskich na sale Urzędu Osadniczego. Na życzenie zgromadzonych objął przewodnictwo obrad wydawca pisma naszego, p. Roman Leitgeber. Jako pierwszy zabrał głos przedstawiciel D O Genu p. major Sikorski który zakomunikował zebranym, że władza wojskowa postanowiła urządzić w tym roku „Święto Żołnierza” w dniach 7 i 8 bm. — ku uczczeniu pamięci wszechcia walki zbrojnej przez Legiony w Galicji w dniu 6. sierpnia 1914 roku: na program uroczystości w Poznaniu według intencji władz wojskowych miały się złożyć między innymi: msza polowa na placu Wolności, pochód uroczysty z muzyką przez miasto, obchód w Uniwersytecie Żołnierskim i t. d. Władza wojskowa pragnęła, aby obchód ten odbył się przy współdziałaniu czynników z miejscowego społeczeństwa. — w tym celu zwołano to zebranie, któreby obmyśliło drogi i sposoby tego współdziałania.

W dyskusji, która wyceniła się nad tą propozycją, zabierali głos pp. poseł Bigoński Goldmann (im Korporacji Kunców Chrześcijańskich), Drowa Kopuscińska (im. Komitetu Obrony Narodowej), red. Jan Marzec, kom. Barwicki (im. Związku Kół Spółwzajemnych), p. Lewandowski Michał (im. Towarzystwa Rzemieślniczych), prof. Michałkiewicz, komendant miasta major Chłapowski i Dr. Glowacki. Wszyscy mówcy, z jednym wyjątkiem prof. Michałkiewicza oświadczyli się stanowczo przeciwko urządzaniu w chwili obecnej uroczystościowego obchodu odwołującego intencją odnośnych organizatorów współdziałania w tej manifestacji: w dyskusji przeciwstawiano się przeto nader dobitnie charakterowi politycznemu tej manifestacji, zaznaczając wyraźnie, że cała Wielkopolska bez różnic przekonań politycznych stanowała aktywnie przeciwko legionom, działająca na korzyść największych naszych wrogów, Niemiec i Austrii, a przeciwstawiająca się najsilniejszemu Entent, po których stronie cała b. dzielnica pruska opowiedziała się od początku do końca wojny światowej z całą stanowczością. W chwili obecnej ze względu na sprzymierzeńców naszych zachodnich — podnoszono w dyskusji — obchodzenie tej rocznicy, której ośm społeczeństwa polskiego brnąć nie może, byłoby nadto czynem wysoce niepolitycznym, dlatego zyczycie należy sobie usilnie, aby władze wojskowe zaniechały pomysłu tego całkowicie i nie urządziły żadnych obchodów nawet wewnątrz koszar wojskowych.

P. major Sikorski, wysłuchawszy tej dyskusji, oświadczył, że widzi, iż na współdziałanie społeczeństwa władze wojskowe przy urządzaniu „Święta Żołnierza” liczyć nie mogą, co swym przełożonym raportuje.

Przewodniczący, streszczając wynik obrad, stwierdził wśród ogólnego potakiwania, że wszyscy obecni z wyjątkiem prof. Michałkiewicza stoją na stanowisku odmownem.

Zaznaczyć jeszcze należy, że poszczególne mówcy, zabierając głos w dyskusji, wyrażali jak najżywszą życzliwość wobec żołnierzy naszych zwłaszcza wobec ochotników, pragnęliby atoli życzliwość tę okazywać realnymi czynami, a nie obchodami rocznic społeczeństwu zupełnie obojętne obchodzą żołnierza otoczyć jak najtrosbliwszą i serdeczną opieką, przychodzić mu w każdym kierunku z pomocą, przeto przedstawiciele odnośnych organizacji oświadczyli się z pełną gotowością współdziałania. Na ten temat, po zalatwieniu się z właściwym tematem obrad, zabierali głos pp. Kosidowski, poseł Biecki, Rzepecka, prezydentowa Drowa (Czerwony Krzyż), major Chłapowski i Lewandowski.

Położenie wojenne.

Komunikat sztabu generalnego wojsk polskich z 4. bm. Nad granicą niemiecką nieprzyjacieli obsadził Kolno.

Pod Ostrołęką wszystkie ataki nieprzyjaciela odparto.

Dalej na południe aż do Ostrowa zacięte walki z nieprzyjacielem, który się przedostał przez Narew pod Łomżą.

Na Bugu, powyżej Drohiczyzna trwają w dalszym ciągu walki z oddziałami nieprzyjaciela, które przedostały się na południowy brzeg rzeki.

W bitwie pod Kózkami oddziały nasze wzięły kilkadziesiąt jeńców, 2 działa i kilka karabinów maszynowych.

W rejonie Brześcia od Metla do Przyluk oddziały piechoty podhalańskiej i pomorskiej zniweczyły w bohaterkiej obronie wszelkie usiłowania bolszewickie dążące do sforsowania Bugu. Po jednym tylko wzmożonym ataku na moście kolejowym Brześcia naliczono 500 trupów nieprzyjacielskich.

Między Brześciem a Luckiem planowe przegrupowywanie naszych wojsk bez większego kontaktu z nieprzyjacielem.

Po zaciętych walkach Brody zostały zdobyte przez oddziały gen. Krajowskiego. Dalsze walki toczą się obecnie w rejonie Radziwiłłowa z przeciwnikiem, który stawia zacięty opór.

Bohaterkie oddziały 12 drwizji pod dowództwem rannego pułkownika Januszajtisa brawurowym atakiem zdobyły Mikulińce, wypędzając ostatecznie w tym rejonie bolszewików za Seret. W akcji tej wybitną rolę z naszej strony odegrały tanki. O rozmiarach klęski bolszewickiej w tym rejonie świadczy, że na jednym odcinku naliczono 1000 trupów.

Wojska ukraińskie pomysłnie likwidują akcję nieprzyjacielską, dążąc do sforsowania Seretu w jego dolnym biegu.

Naczelne Dowództwo — Sztab Generalny.

Sprawa rozejmu.

Warszawa, 4. 8. (Tel. wł.) Dziś rano o godz. 5 przyjechała do Warszawy nasza misja z Baranowicz. Delegacja przyjechała bez żadnego szwanku i pomimo czterodniowego pobytu po tamtej stronie frontu odbyła tylko jedna konferencja z delegatami sowieckimi. O godz. 11 rano odbyło się posiedzenie Rady Ministrów z udziałem członków naszej delegacji rozejmowej, a o godz. 5 wieczorem posiedzenie Rady Obrony Państwa, które trwa jeszcze dotąd (godz. 10 wiecz.) Omawiana jest sprawa stosunku naszego rządu do propozycji sowieckich w sprawie pokoju.

Warszawa, 3. 8. (Pat.) „Kurjer Warszawski” donosi: W rozmowie o rozejmie w Baranowiczach uczestniczyli ze strony sowieckiej delegat rządu komisarzy wojennych frontu zachodniego Szulko i pełnomocnik sztabu gen. Lbow. Pod względem towarzyskim przyjęcie naszych delegatów było poprawne, Pertraktacje zredukowano właściwie do jednej konferencji, która odbyła się w bolszewickim wagonie saloonowym. Delegacja nasza była również ulokowana w wagonie saloonowym. Delegaci sowieccy wstrzymywali się od pytań co do stosunków panujących w Polsce, natomiast dużo opowiadali o Rosji, rzecz prosta w sensie wielce dodatnim. Ze względu na nieprzerwany ogień artyleryjski, który trwał na linii bojowej, delegaci nasi kilkakrotnie znaleźli się w niebezpieczeństwie. W chwili ich powrotu po obopolnym porozumieniu wstrzymano ogień na 3 godziny.

Ewentualna delegacja do Mińska.

Warszawa, 5. 8. (Pat.) „Kurjer Warszawski” donosi: Jak się dowiadujemy, w skład delegacji, która ewentualnie wjedzie do Mińska, wejdą przedstawiciele rządu wojskowości i Sejmu. Delegacja wejdzie niezwłocznie, o ile nadejście zadowolająca odpowiedź od rządu bolszewickiego na notę polską.

Pomoc Węgier.

Warszawa, 4. 8. (Tel. wł.) Kierownik misji francuskiej gen. Hermelin w Budapeszcie miał dłuższą konferencję z min. spraw zagr. węgierskim Telekym, oraz jednym z najważniejszych generałów w sprawie podjęcia akcji przeciw bolszewikom.

Pomoc Czech.

Warszawa, 4. 8. (Tel. wł.) Nadeszły tu wiadomości, że Benesz po podpisaniu traktatu w sprawie Cieszyńskiej w Parżu ma się udać do Budapesztu i Belgradu, w sprawie podjęcia akcji przeciw bolszewikom. Nationalistyczne dzienniki czeskie zarzucają Węgrom dążenie do wykonania zamachu na Czechosłowację.

Internowani Polacy w Prusach Wschodnich.

Warszawa, 4. 6. (Pat.) Wobec podanych w prasie nieścisłych wiadomości o przejściu oddziału wojsk polskich na terytorjum plebiscytowe Prus wschodnich ministerstwo spraw zagranicznych na podstawie informacji otrzymanych z konsulatu polskiego w Olsztynie komunikuje, że w skład tego oddziału wchodziła głównie graniczna straż i policja ze Suwałk, Sejnu i Augustowa, z komisarzem Zarzewskim na czele, oraz 50 oficerów policji z rodzinami. Razem z nimi przeszedł granicę niewielki oddział wojsk, który utracił łączność z armją, walczącą na froncie. Wszyscy oni internowani zostali w Aris na terytorjum plebiscytowym. Konsulat generalny polski w Olsztynie rozłożył nad nimi opiekę i wypłaca im ze swoich funduszy zapomogę.

Rozmieszczenie ewakuowanych.

Komunikat nr. 1. komisji administracyjnej Zarządu cywilnego ziem wschodnich podaje plan rozmieszczenia rodzin urzędniczych ewakuowanych z kresów wschodnich. Zkomunikatu tego podajemy daty odnoszące się do ziem b. zaboru pruskiego:

Na terenach województwa pomorskiego dotychczas uformowały się następujące skupienia urzędników Z. C. Z. W. 1) w Świecie — około 100 rodzin — delegat p. Podolski; 2) w Chełmnie — 280 rodzin — delegat p. Orłowski; 3) w Grudziądzu — 186 rodzin — delegat p. Ilruszewski; 4) w Brodnicy — 269 rodzin — delegat p. Zdanowicz; 5) w Tucholi — 195 rodzin — delegat p. Piwocki; 6) w Toruniu — 140 rodzin — delegat p. Kunciewicz; 7) w Wąbrzeźnie 234 rodziny.

Wiadomości miejscowe i potoczne

WIADOMOSCI MIEJSCOWE.

— * Wróg zalewa święta ziemię polską!
Żołnierz cofając się, szuka oparcia o zagrodę, o rolę polską.

Czy dałeś mu pomoc? Nie czekaj na kwestarkę! Zanim, co możesz do składnicy Sekeji Kwesty przy Komitecie Obrony Narodowej, aleje Marcinkowskiego 11 II. piętro.

— * Kolo Kobiet Związku Lud. Narodowego. W czwartek dnia 5. sierpnia odbędzie się II. plenarne zebranie Kola Kobiet Zw. Lud. Nar. na sali Gospody Polskiej o godz. 7 1/2 wieczorem. Ze względu na ważność obrad i powagę chwili przybycie wszystkich członkiń konieczne.

Zarząd Kola Kobiet.
— * Rozkaz. W piątek dnia 6. bm. o godz. 7 wiecz. punktualnie na Zamku zbiórka obywateli górnej części miasta i to ul.: św. Marcina, Piękar, Ogrodowej, Rycerskiej, Skarbowej, Sładowej, Wjazdowej, Pawła, Wąłków Wązów, Bałogro. Jana III, Zygmunta Augusta, 27. Grudnia, 3. Maja, Rzeczypospolitej, Gwarnej, Sew. Mielżyńskiego, Młyńskiej, Pocztowej, pl. Nowomiejskiego, pl. Wolności, Cieszkowskiego, Działwińskiego, Libelta, Al. Maccińskiego, Kantaka, Garniejskiej, Wysokiej, Szymańskiego, Krętej, Solnej, Babiańskiego, i Towarowej. Niestawienie się podlega karze podług zatwierdzonego dekretu Sejmu z dnia 10. lipca r. b.

Komenda Zaobronnej Straży Obywatelskiej.
— * Podziękowanie. D. O. Gen., Wydział II. składa niżej wymienionym firmom W. Nowakowski i Synowie za udzielenie pomocy, Wydziałowi propagandy przez bezinteresowne ofiarowanie materiału drzewnego dla celów propagandy.

— * Na Pożyczkę Odrodzenia zadeklarowała p. hrabina Aniela Potulicka z Potulic, jak nam donoszą, w Banku Przemysłowym w Poznaniu milion 200 000 mk., w w Urzędzie Skarbowym 800 tysięcy, razem 2 miliony.

— * Oddział poznański P. A. T. z dniem 7. bm. przenosi się z gmachu Urzędu Osadniczego do lokalu własnego przy ul. Skarbowej nr. 7. II p. Nr. telefonu 2858 dla rozmów lokalnych i Nr. 2857 dla rozmów zalejmskich.

— * W sprawie rzekomego zajścia w restauracji pod Strzechą, w której wjeżdżani mieli być także członkowie niemieckiej komisji granicznej donoszą nam obecnie także urzędowo, że wiadomość owa była fałszywą. Jak wynika z zeznań świadków oraz właściciela restauracji nie było w restauracji ani jednego członka Delegacji Niemieckiej przy Komisji Granicznej. Zebrano się około 10 do 12 osób, stawali klientów restauracji przeważnie znanych kupców, (między nimi polski podporucznik) i będąc w dobrych humorach, zaczęli śpiewać. Nie śpiewano ani „Heil Dir im Siegerkranz“ ani innych patriotycznych niemieckich pieśni. Restauracja została zamknięta przez policję w piątek, 30 lipca, na prośbę oficera polskiego, którego śpiewanie w publicznym lokalu w obecnych, poważnych czasach, razilo. Otwarto ją ponownie już następnego dnia.

— * Telespróśtowania które chciano zamieszczać, polegałymi na informacjach od osób wiarołomnych, ale i one jak się okazuje, zostały w błąd wprowadzone.

— * Ubezpieczenie wojenne ochotników. Celem przyczynienia się do zaopatrzenia rodzin ochotników zdecydowała Sp. akc. Tow. ubezp. „Przyszłość“ w Warszawie złożyć na ręce generalnego Inspektora armii Ochotniczej sumę 1.000.000 mk. w polisach ubezpieczenia wojennego dla rodzin niezamożnych ochotników. Oprócz tego ofiarowało Tow. ubezp. „Przyszłość“ na ten cel 10 proc. składki, uzyskana zaś z tego sume przeznaczono na Pożyczkę Odrodzenia. Bardzo niska składka (5 proc. ubezpieczonego kapitału, tj. 50 mk. od 1.000 mk.), która można płacić w ratach i brak wszelkich formalności — umożliwia każdemu antychłamiastowe zawarcie ubezpieczenia wojennego.

— * Pobóg do wojska. W najbliższych dniach, o czym interesowani dowiedzieć się mogą zresztą z obwieszczeń plakatowych, odbędzie się przegląd powołanych do służby wojskowej roczników 1894, 1893, 1892, 1891 i 1890 z miasta Poznania, i to w następującym porządku:

— W wtorek dnia 10. sierpnia stawić się winni wszyscy mężczyźni, urodzeni w roku 1894 z początkującą głoską nazwiska A. do K. Miejsce stawki Wila Flora przy ul. Grunwaldzkiej 3.

— W środę dnia 11. sierpnia wszyscy mężczyźni urodzeni w roku 1894 z początkującą głoską nazwiska L. do Z. Miejsce przeglądu Wila Flora.

— W czwartek dnia 12. sierpnia mężczyźni urodzeni w roku 1893 od A do K. Miejsce przeglądu Wila Flora.

— W piątek dnia 13. sierpnia rocznik 1893 od głoski L. do Z. Miejsce stawki Wila Flora.

— W poniedziałek dnia 9. sierpnia mężczyźni urodzeni w roku 1892 z początkującą głoską nazwiska A. do K. Miejsce przeglądu Zameczek przy ul. Głogowskiej 55.

— W wtorek dnia 10. sierpnia mężczyźni urodzeni w roku 1892 od L. do Z. Miejsce stawki Zameczek.

— W środę dnia 11. sierpnia urodzeni w roku 1891 od głoski A. do K. Miejsce przeglądu Zameczek.

— W czwartek dnia 12. sierpnia urodzeni w roku 1891 od głoski L. do Z. Miejsce przeglądu Zameczek.

— W piątek dnia 13. sierpnia wszyscy mężczyźni urodzeni w roku 1890. Miejsce przeglądu Zameczek.

Przebieg odbywać się będzie w wymienionych terminach od godziny 8 rano. Blizsze szczegóły w obwieszczeniach plakatowych.

— * Podwyższenie zasiłków wojskowych. Ministerstwo b. dzielnicy pruskiej komunikuje, że rozporządzeniem Rady Obrony Państwa z 20. lipca r. b. przyznano zasiłki wojskowe w następującej wysokości:

— We wszystkich miastach powiatowych i miejscowościach, które taksiatycznie wliczy się w rozporządzeniu wykonawczem do powyższego rozporządzenia R. O. P. wynosi zasiłek miesięczny: dla żony 300 mk., dla dziecka 200 mk.; dla rodziców po 100 mk. We wszystkich innych miejscowościach, dla żony 160 mk.; dla dziecka 100 mk.; dla rodziców po 75 mk.

Zasiłki w powyższej wysokości należą się wstecz od 1. lipca br. Odpowiednie zarządzenia wydano Wotewodom, jednak wypłata ze względów technicznych (konieczności przeliczenia) opóźni się. Termin wypłaty zaległych kwot podadzą wydziały powiatowe wzgl. Magistraty do publicznej wiadomości.

— * Nasi maluczkcy żołnierzy w darze. O rozczulającym przykładzie dowodzącym ukochania naszego żołnierza przez naszych maluczkich, donoszą nam z Wilcy Działwa z kamienicy pod nr. 6 przy ul. Fabrycznej urzędziła w podwórze pewnego rodzaju wieniec i podczas tej zabawy zebrała 75.50 mk., ofiarując kwotę tę na rzecz Czerwonego Krzyża. Fakt ten zasługuje na uznanie tym więcej, że

dzielnice tamtejszą zamieszkuje przeważnie ludność mniej zamożna.

— * Nie tędy droga! W oknach niektórych składów, zwłaszcza w górnej części miasta, pojawiły się wczoraj rano znów plakaty antyżydowskie tej mniej więcej treści: „Obywatele! Wy wiecie i cały świat wie, że wojnę przeciwko nam prowadzi nie Rosjanie, ale żydzi, którzy zwinę się bolszewikami!“ Na skutek zażalenia Żydowskiej Rady Ludowej kazala policja plakaty niezwłocznie usunąć. Dziel się tylko należy, że do wywieśnienia tych nalepek pozwolili się skłonić i poważniejsze firmy. Zdahiem naszym, nie tędy droga do celu. Żydów nie zwalczy się plakatami czy nalepkami, ale rozumem i hołkotem.

— * Tow. „Stella“. Dzieci, które korzystały z dobroczynności „Stelli“, zbiorą się w sobotę o godz. 4. w szkole Wszystkich Świętych na pogrzeb.

— * Pożąg samarytański, zorganizowany przez uniwersytet poznański, w tych dniach powrócił z pierwszej podróży na front. Pożąg ten przywiózł z Siedlec chorych i rannych, których rozmieszczono po różnych miastach Wielkopolski. W drodze przyjmowano go wszędzie bardzo serdecznie, zwłaszcza na terenie wielkopolskim. Podkreślić należy ofiarną służbę komitetu w Łęźnie, który przybył na dworzec po północy, aby pomógł w przewożeniu rannych i chorych do różnych szpitali. Społeczeństwo wielkopolskie zapewne nie umniejszy swej wydatnej pomocy władzom i organizacjom opiekującym się żołnierzami, lecz ją wzmoże i spotęguje.

Cedulka kursowa giełdy pieniężnej w Poznaniu.

z dnia 4. sierpnia 1920 r.

Objaśnienia znaków: p = popyt
o = ofiarowano
+ = obrotów dokonano.

Giełda dzisiejsza miała przebieg ożywiony i znacznych dokonano transakcji. Duży popyt objawiał się na akcje „Patrii“, które poszły dla tego w kursie do 400. Znaczny popyt wykazywały również wartości niemieckie, z których banknoty podskoczyły do 505, czeki na Berlin do 515, później nawet do 520. Ruble ofiarowano po 360, znalazły jednak reflektantów tylko po kursie 355.

Oficjalne kursy

Papierów Wartościowych:

3 1/2% Pozn. Listy zastawne (stare) —	
8% do. Lt. A i B —	
3 1/2% do. bez litery i 120 o	
3 1/2% do. Lt. C —	
4% do. Lt. D i E 140 P	
3 1/2% do. nowe 148 P	
4% do. nowe —	
6% obl. Banku Kredyt. Hipot. Warsz. —	
Bank Związku 220 +	
Bank Handlowy 225.	
Kwilecki Potocki 315 P	
Bank Ziemiński —	
„Patria“ 395 — 420	
Ri Cegielski —	
4 1/2% Pol. Listy zast. (stempl.)	
4 1/2% do. (niestempl.)	
4% Pol. Listy zastawne	

Dewizy:

Marki niemieckie (1000) 500 — 505	
(100) 500	
Ruble carskie (500) 360	
(100) 345	
Ruble dumskie —	
Dolary ameryk. 220/222	
„ kanad. —	
Czeki na Berlin —	
Funt. ang. —	
Czeki na Paryż —	

Nieoficjalne kursy

Dr. Roman May —	
Centrala Skór —	
C. Hartwig —	
Tkanina —	
Wagon Ostrowo —	
„Orient“ —	
„Tri“ 128	
Barcikowski 215	
Bławniński —	
Dom Konfekcyjny 165	
Brzeski Auto —	
Pozn. Spółka Drzewna —	
Bank Centralny —	
Pozn. Bank Ziemiński —	
5% pożyczka niemiecka 392	
Wytwórnia Chemiczna —	
4% Pozn. listy rent 140 P	
3 1/2% „ „ „ —	
4% „ „ „ —	
3 1/2% „ „ „ —	

— Z giełdy warszawskiej 4. bm. Tendencja dla walut zagranicznych, zwłaszcza dolarów, bardzo mocna. Poszukiwano również marek niemieckich i franków. Pod koniec giełdy kursy podażyły w kierunku zniżkowym. Ruble carskie i dumskie, mocno; pod koniec giełdy słabiej. Listy ziemskie zyskały na kursie. Akcje, bez ruchu.

6% obligacje m. Warszawy 1917 (ostempl.) żądano 98, poszukiwano 95; placono 96—95.75; 4% listy ziemskie żądano 188, poszukiwano 182, w obrotach 184—103.50.

Waluty, Ruble carskie 365—355, dumskie, duże 88—85, dolary St. Zjednoczonych 210—219—214, marki niemieckie 512.50—525—512.50.

Czeki, Paryż 15.30—16.25, Londyn 825, Nowy York 215—216.25, Berlin 517.50—512.50.

Bank Związku Spółek Zarobkowych. Wczoraj przy liicznym udziale członków odbyło się nadzwyczajne ogólne zgromadzenie akcjonariuszy Banku Z. S. Z. Zebranie zgali p. szambelan St. Cegielski, stwierdzając ważność takowego wobec zachowania ustawowych warunków i wyjął cel zebrania.

Na ostatniem walnem zebraniu w dniu 16 czerwca r. b. Zarząd Banku projektował podniesienie kapitału zakładowego o trzydzieści milionów marek, obecnie wobec poważnego zainteresowania się poloni amerykańskimi akcjami Banku, okazało się możliwem podniesienie kapitału o 140 milionów marek t. j. do ogólnej wysokości 200 milionów marek.

Następnie p. Przewodniczący podzielił się z zebranymi wiadomością, iż Ks. Patron Adamski został instalowany, jako Kanonik Metropolitalny i Proboszcz Tumski, zachowując jednak nadal odpowiedzialne stanowisko Patrona i Kuratora Banku. Gremialne powstanie zebranych było wyrazem głębokiego uznania i serdecznych powińszowań Księdzu Kanonikowi tej nowej godności.

Prócz tego p. Przewodniczący zakomunikował zebranym, iż nadeszła bolesna wiadomość o zgonie pana Władysława Ks. Wawrzyńskiego, b. posła, ostatnio zaś członka dysławe Jerzykiewicza, towarzysza prac nicodziałowane

Rady Nadzorczej Banku Handlowego (daw. Włocławskiego). Pamięć wielce zasłużonego działacza uczczono przez powstanie.

Wniosek Zarządu zreferował Dyr. Mieczkowski, uważając potrzebę tak znacznego podniesienia kapitału zakładowego, co wynika:

1-o z ogólnych koniunktur politycznych (obecnie Bank rozszerzył swój teren operacyjny, mając możność ekspansji na inne dzielnice Polski).

2-o z niezwykłego rozwoju Banku (Kapitały obecne wzrosły w pierwszym kwartale r. b. do 700 milionów marek wobec 400 milionów mk. w roku 1919).

3-o ze spadku siły kupczej naszej waluty i

4-o ze struktury operacji Banku (np. długotrwałe wzięcie ruchomości znacznych kapitałów w inwencyjnych przemysłach handlowych).

Następnie p. Dyr. stwierdził, że nowa (IX) emisja akcji znalazła już niemal całkowite pokrycie, w czem około 100 milionów marek wpłynęło z zagranicy, od naszych rodaków amerykańskich, którzy w ten sposób wyrazili swe zaufanie i poparcie społecznej działalności Banku.

Wobec powyższego stanu rzeczy, okazało się koniecznym wykluczyć prawo pierwokupu z zachowaniem jednak dotychczasowego wpływu spółek na bieg polityki Banku, mającego na względzie przede wszystkim społeczny charakter tegoż jako centrali interesów Spółek Zarobkowych. Nowa emisja akcji została ulokowana po kursie emisyjnym 150 i powstała stąd nadwyżka przeleża się do rezerwy Banku, to uczyni około 80 milionów marek kapitałów rezerwowych. Nowa emisja akcji będzie uczestniczyć w dywidendzie od 1. lipca 1920 r. Następny mówca Ks. Patron podkreślił ze swej strony konieczność powstania tak wielkiego Banku, żeby uniknąć groźnej ewentualności napływu do nas zorganizowanego i przeważnie mało przychylnego nam kapitału obcego; tym bardziej, że istnieje już poważne zainteresowanie się banków zagranicznych naszym rynkiem. Dotychczasowy stosunek kapitałów obcych w Banku wykazał się cyfrą dwunastokrotnie wyższą od kapitału zakładowego, co nie było normalne. Poza tem Bank nie mógł dotychczas zebrać poważniejszych rezerw, gdyż musiał utrzymywać w interesie spółek kolosalny portfel efektów, co musiało wpływać na ograniczenie operacji Banku. Ulokowanie więc akcji po kursie emisyjnym wyższym od wartości nominalnej umożliwi stworzenie tych rezerw i przejęcie na bardziej normalną konstrukcję finansową Banku.

Ze swej strony Ks. Patron poparł wniosek Zarządu, poczem zebranie jednogłośnie uchwaliło nową emisję.

Po załatwieniu szeregu wniosków, wynikłych z przebiegu w związku ze zmianą ustawy z powodu powyższej uchwały, zebranie zostało zamknięte. A. N.

Ostatnie wiadomości.

Rząd zgadza się na rokowania w Mińsku.

Warszawa, 5. 8. (Tel. wł.) Wczoraj od godziny 5 do 10 wieczorem odbyło się posiedzenie Rady Obrony Państwa, na którym dyskutowano nad dwoma projektami noty w sprawie rokowań pokojowych, proponowanych przez rząd sowieński w Mińsku. Obie noty uzgodniono i polecono opracowanie, oraz przesłanie jednej do Czicherina. W nocie tej rząd wyraża zasadniczą zgodę na rokowania w Mińsku, żądając uznania suwerenności Polski, nie mieszania się do naszych spraw wewnętrznych, oraz umożliwienia delegatom polskim swobodnego porozumiewania się z centralą. Po opracowaniu nota ta będzie podana do wiadomości ogółu. W skład delegacji wejdą przedstawiciele rządu, wojskowi i Sejm. Delegacja ta wyjedzie natychmiast, po otrzymaniu odpowiedzi na wyżej wspomnianą notę od rządu sowieńskiego.

Konferencja posła angielskiego.

Warszawa, 5. 8. (Tel. wł.) Wczoraj poseł angielski M. Rumbold konferował z naszymi czynnikami politycznymi. Omawiano sprawę obecnej sytuacji i stanowisko Anglii do rządu sowieńskiego.

Ultimatum Anglii?

Warszawa, 5. 8. (Tel. wł.) W kołach politycznych obiegają uprzejmy pogłoski o wystąpieniu przez rząd angielski do bolszewików ultimatum w sprawie Polski.

Warszawa czuwa!

Rada Obr. m. Warszawy: Cała ludność do czynu.

Warszawa, 5. 8. (Tel. wł.) Wczoraj posłowie miasta Warszawy oraz przewodniczący Rady miejskiej p. Balijski udali się do gubernatora stolicy gen. Latynika, z którym konferowali w sprawie obrony miasta przed najazdem wrogów. Gubernator uspokoił delegację, oświadczając, że zostały już wydane odnośne zarządzenia. Wieczorem odbyło się posiedzenie Rady miejskiej, na którym przemawiali przedstawiciele wszystkich ugrupowań politycznych, wyrażając konieczność skonsolidowania się wobec grożącego niebezpieczeństwa i poniechania wszystkich spraw i wami partyjnych.

Magistrat, grupy narodowe i lewicowe postanowiły wyłonić z siebie Radę Obrony miasta Warszawy, składającą się z 15 osób, w celu skoordynowania całej akcji mającej na celu obronę stolicy. Dziś zbiorą się wybrani członkowie tego nowego ciała, aby opracować plan działania, oraz szczegóły całej akcji, do której ma być powołane całe społeczeństwo, za pomocą specjalnej odezwy. Wedle projektu radnego Lypacewicza ma być powołana do życia specjalna gwardia municypalna, wykonanie tego polecono zarządowi R. O. m. W.

Apel do Europy.

Warszawa, 5. 8. (Tel. wł.) Z kół miarodajnych informują, że rząd polski ma zwrócić się z apelem do Europy, ilustrującym perfidie bolszewicką i odzwierciedlającym obecny stan Polski.

Konferencja londyńska nie będzie.

Lyón, 4. 8. (Pat. — Radio.) Rząd angielski zawiadomił rząd sowieński, że wobec jego zamiarów prowadzenia z Polską rokowań nie tylko o rozejm, ale i co do pokoju, myśl konferencji międzynarodowej w Londynie, do której zostaliby zaproszeni reprezentanci sowieński, winna być zarzucona ponieważ według słów ostatniej noty angielskiej-pokój z Polską ma być pierwszą kwestją, nad którą by rokowano pomiędzy Polską a Rosją w obecności aliantów.

Obrazki z frontu.

(Od specjalnego sprawozdawcy)

II.

General Żeligowski.

Gdy zbudziłyśmy się rankiem po kiepsko przespanej nocy, dowiedzieliśmy się, że zajechał na stację sztab grupy gen. Żeligowskiego, wstawionego przedarciem się na czele czwartej dywizji strzelców kaniowskich z Kubania przez Odesę do Polski. W walkach tych kiedy „dzika dywizja“ zawsze odczołowana przez przeważające, siły zwycięskie, prowadziła boje, nabierał general moc doświadczenia w walkach tego rodzaju i dziś użytkowuje je mistrzowsko. Na czele swej dywizji powstałej z połączenia kubkańskich niedobitków z właściwą dywizją zdumiewał w obecnym odwróceniu bolszewików brawurową odwagą, sforszując im zawsze na tyłach i w ostatnim dopiero momencie przedzierając się do linii wojsk polskich. Obecnie objął dowództwo jednej z grup armii.

Kiedy wyszliśmy na peron, na drugim torze przed nami stał pociąg składający się z 15-tu towarowych tylko wagonów, mieszczący sztab grupy. Za chwilę wyszedł z jednego z wagonów gen. Żeligowski zdążając do telefonu, mieszczącego się w dowództwie dworca. Sposobność nadarzała się wymienić, aby poprosić wysochniętego generała o kilka słów rozmowy. To też gdy po długiej chwili wracał general do wagonu, zameldowaliśmy się jako korespondenci wojenni pismu poznańskim adiutantowi generała, por. Lepkowskemu. Właśnie w tej chwili zaczęła się w wagonie narada wojenna. Zjeżdżali się dowódcy dywizji — co chwila oficerowie wybiegali z rozkazami. Niebawem zajechał na pierwszy tor pociąg pancerny „Mściciel“ i odebrałszy rozkazy wyjechał na front. Nie było więc mowy o tem, aby dwaj cywile mogli mówić teraz z generałem. Nie pozostawało zatem nic innego, jak uzbroić się w cierpliwość i czekać.

Po dobrych dwu godzinach narada się skończyła — oficerowie poczęli się rozjeżdżać i wnet w otworze wagonu ukazał się general, wysoki, dobrze zbudowany mężczyzna, o pogodnej, dobroduszej twarzy, z żółtawym zniekła siwiejącym zarostem ubrany w całem tego słowa znaczeniu polowy, szary mundur letni i zaprosił nas do środka.

— Ot wy korespondenty wojenne — zaczął general — ja się was boję jak ognia. Powiem co, to zaraz coś niepotrzebnego napiszecie.

Rozjeżdżaliśmy się po wagonie. Umieblowanie składało się z biurka, przy którym nad rozłożonymi mapami siedział szef sztabu pułk. Ryński, dwa stoły, kilka krzeseł i „łóżko“ generała t. j. wiązka siana rozłożona w kącie. Na stole leżał codzienny posiłek generała: paczka sucharów i trochę smalcu oraz margaryny.

— No powiedzcie panowie co was interesuje — spytał general — ja chętnie co będę mógł wam, powiem.

— Wszystko panie generale co tylko odnosi się do sytuacji na froncie i grupy pana generała — odpowiedzieliśmy.

— Ot co wam powiem — rzekł general — do wojny tej nie mieliśmy się czasu przygotować, nie zdążyliśmy jeszcze dobrze zorganizować tyłów; nie uruchomione były jeszcze koleżki wozokatorowe, taborów mieliśmy mało, dzięki czemu szwankował dowóz prowiantów. Mimo to żołnierz głodny i obdarty, walczący na froncie od dwu już lat bije się dzielnie. Ustupujemy teraz przed przeważającymi siłami — ale dajcie mi tylko dwie świeże dywizje, a pójdę do Moskwy.

— Jeżeli my coś znaczymy jako naród — dodał po chwili — to wszystko głupstwo. Ale nie można sobie niczego lekceważyć i porywać się na rzeczy przerastające nasze siły, trzeba zacząć uczciwie pracować, to wszystko będzie dobrze.

— Czy w grupie pana generała są wielkopolskie oddziały? — spytałem.

— Teraz nie mam poznaćcyków, ale znam ich. To bardzo dzielny żołnierz. Miałem w dywizji jeden pułk pod dowództwem kapitana Namysła — bili się jak czarty. Znam też V. brygadę — także dobre wojsko, tylko oficerów mieli mało. Wszyscy teraz cierpimy na brak oficerów, których najwięcej ginie — ale w pułkach poznańskich daje się to specjalnie odczuwać.

— A czy różnice dzielnicowe zaznaczają się jeszcze w armii?

— W polu — odparł general — żadnych różnic nie ma. To wszystko głupstwo. Poznańczyki patrzyli na nas z początku z niedowierzaniem, ale się wnet przekonali. To taki żołnierz dobry, jak i nasz — mówili — tylko szkoda, że jeść nie dają.

— A jak się przedstawia wartość armii bolszewickiej?

— Bolszewików my nie możemy lekceważyć. Dowództwo mają bardzo dobre, piechoty dużo i dobrze zorganizowane, artylerii mało, ale doskonale strzelające, prowadzonej przez Niemców. Wogóle Niemców oficerów w armii bolszewickiej jest dużo. Kawalerji — to z naciskiem podkreślił general — już nie idzie tak jak dawniej. Pierwszy impet już powstrzymaliśmy i teraz kawalerji nieprzyjacielskiej żołnierz nasz nie boi się. Oni (bolszewicy) teraz w ofensywie, mają inicjatywę to idzie im dobrze, ale niech tylko przejdziemy do kontrataków, to my im pokażemy.

— Ale to wszystko głupstwo. Będzie jeszcze dobrze. Tylko my Polacy myślimy, że my wybrany naród, że nam wszystko samo się zrobi. Pracować trzeba — a tam w kraju strajki ciągle, bawia się, na kawiarniach siedzą, ha! Ot co tu zrobisz — zakończył general swym przysłowiem.

— A zresztą wy panowie, lepiej wiecie co tam w kraju słychać i co poprawić trzeba. My tu w polu gazet już miesiąc nie widzieliśmy.

Przwyciężeniem dostarczenia świeżych gazet, które przwieźliśmy z Warszawy, zakończyliśmy tę cenna rozmowę, unosząc jaknajmilsze wspomnienia. Zrozumielśmy teraz żołnierz grupy generała, którzy za swoim ukochanym „dziadkiem“ w ogień by poszli.

W miejscu postoju sztabu grupy generała Żeligowskiego, dn. 28. 7. 20. St. Ptas.

Sprawy polskie.

Min. Grabski o sprawie cieszyńskiej.

Warszawa, 4. 8. (Pat.) P. minister skarbu Władysław Grabski, nadysła następujące sprostowanie: Dozszło do mojej wiadomości, jakoby powstała wersja, iż miałem się zgodzić na linję podziału Śląska Cieszyńskiego taka, jaka obecnie została przez Radę ambasadorów ustanowiona. Kategorycznie muszę zaprzeczyć tej zupełnie bezpodstawnej wersji. W Spa o żadnej linji podziału ani z inną, ani z innymi pełnomocnikami, którzy tam byli jako członkowie delegacji, nie było mowy. Linja ta, która została obecnie przyjęta, nigdy zgody mojej ani żadnego innego Polaka nie uzyskała. Ani Czesi ani aliancy z Polakami w Spa o linji podziału nie mówili. Zagadnienie polsko-czeskie było postawione na zupełnie innym gruncie: Czy dopuścić do plebiscytu, czy zgodzić się na arbitraż. Wobec kategorycznego stanowiska reprezentantów Księstwa cieszyńskiego, ażeby nie dopuścić do plebiscytu w czasie i w sposób przygotowany przez komisję aliancką, pozostała jedynie droga arbitrażu i wobec konieczności zgodzenia się na arbitraż z obu stron polskiej i czeskiej, arbitraż ten oddany został w ręce Rady ambasadorów państw sprzymierzonych zarówno z Polską, jak z Czechami. Układ podpisany przezemnie nie zawierał absolutnie wzmianki w tym względzie i jedynie odnosił się do punktu arbitrażu i do zaprzestania natychmiast wszelkich wzajemnych represji, polegających z jednej strony na zatrzymywaniu pociągów z amunicją do Polski i biletołów skarbowych, z drugiej strony cystern produktów naftowych. Obrona stanowiska polskiego przez radę ambasadorów powierzona została przezemnie p. Ignacemu Paderewskiemu przy współudziale delegacji rady narodowej cieszyńskiej. Minister skarbu, Władysław Grabski.

Jak się odbywał plebiscyt na Mazurach.

Komitet plebiscytowy na powiat szczytyński spisał zeznania zbiegłej z więzienia w Elku Heleny Czwarłowskiej, która za agitację wśród współbraci Mazurów sądy pruskie osadziły na rok w więzieniu. Za te same „zbrodnie“ skazano Martę Klein także na rok, Ide Świdę na trzy lata. — Jestże to dziś jeszcze możliwe, by w taki sposób przesładowano za przekonania polityczne? Rząd polski powinien zająć się tą sprawą energicznie.

Konfiskata „Rzeczypospolitej“.

Warszawa, 4. 8. (Pat.) Z rozporządzenia komisarza rządowego na miasto stoleczne, Warszawa za umieszczenie w nr. 49 wydania wieczornego „Rzeczypospolitej“ wbrew decyzji sądu wydziału drugiego D. O. G. Warszawa wiadomości w artykule p. t. „Walka o Erzsébet“, ujawniającej tajemnice wojskowe, oraz za zamieszczenie w nr. 50 wydania porannego z dnia 4. bm. artykułu p. t. „Stanowczych czynów“ potępiającego działalność kierownictwa wojskowego tenże numer „Rzeczypospolitej“ w całości wycofano z obrotu i do wydawnictwa „Złoty Kłosa“ lokal wydawnictwa opieczętowanego p. Stanisława Strońskiego, autora artykułu p. t. „Stanowczych czynów“ na 2 tygodnie internowano.

List pasterski.

Warszawa, 4. 8. (Tel. wł.) Po zjeździe episkopatu polskiego w Częstochowie został wydany list pasterski do społeczeństwa, nawołujący do wytrwania.

Z Górnego Śląska.

Niemieckie zamiary terrorystyczne.

Warszawa, 4. 8. (Tel. wł.) Z Górnego Śląska donoszą, że tamtejsi komunisty działają w ścisłym kontakcie z Niemcami, dając do oderwania stanowczego Górnego Śląska od Polski. Socjaliści nie mogą oddziaływać na opinie, ponieważ panuje nawet wśród komunistów tendencja nacjonalistyczna. Przybyli do Warszawy Górnoszlascy, którzy byli podczas plebiscytu na Mazurach opowiadają o strasznych ekscesach władz niemieckich podczas głosowania, oraz o obietnicach ich, że przystąpią do odpowiedzi na plebiscyt na Górnym Śląsku, dokąd ma być przystane 10 tysięcy bojowców.

Prasa koalicyjna o położeniu Polski.

Paryż, 4. 8. (Pat. Havas.) Omawiając położenie Polski, dzienniki paryskie dochodzą do wniosku, że rząd sowiektów najwidoczniej postanowił nie wdawać się w prawdziwe rokowania aż do chwili, gdy zostaną całkowicie wyzyskane wszystkie korzyści, jakie wypływają z pomyślnego dla wojsk sowieckich przebiegu wy padków na froncie. Dzienniki zadają wobec tego, aby rządy sprzymierzone przystąpiły jaknajbardziej energicznie i zdecydowanie do postawy wobec rządu sowiektów. Większość prasy jest zdania, że sytuacja wymaga nowej wymiany poglądów pomiędzy Paryżem a Londynem. Położenie Polski oceniane jest naogół jako bardzo poważne, jakkolwiek nie rozpaczliwe. „Petit Journal“ notuje pogłoskę o zamierzonym przyjeździe Lloyd George'a do Francji w celu odbycia narady z Millerandem. „Petit Parisien“ wyraża nadzieję, że Polsce należy udzielić pomocy w jak najrozsądniejszym zakresie, trudno jest wszelako ustalić w jaki sposób i pod jaką postacią ma być ta pomoc udzielona.

Jak donosi „Journal“, w dniu wczorajszym rozpoczęła została wymiana zdań między Paryżem i Londynem w związku z ostatnimi decesjami iskrowymi rządu sowieckiego, zawierająca zadanie, aby polska delegacja rozjemcza zaopatrzona była również w dostateczne pełnomocnictwa dla rozpoczęcia rokowań nad wstępnym pokojem. „Matin“ stwierdza, że nigdy jeszcze nie stawiano podobnych żądań pełnomocnikom wojskowym, desygnowanym dla zawieszenia broni. Tenże dziennik donosi, że rząd francuski postanowił pomoc udzieloną Polsce uczynić jeszcze bardziej intensywną i w tym celu specjalnie utrzymuje kontakt z rządem

angielskim. W niemieckim stopniu rząd francuski porozumiewa się z rządem Stanów Zjednoczonych, który uważnie śledzi przebieg wydarzeń w Polsce. Prezydent Wilson podobno całkowicie zmienił swoją do tychczasową opinię o bolszewikach.

„Daily Chronicle“ wyraża zdanie, iż postępowaniu rządu sowieckiego w sprawie zawieszenia broni z Polską, jest niczem innym, jak tylko wyzwaniem skierowanym do mocarstw sprzymierzonych. Zmuszając delegację polską do powrotu do pełnomocnictwa dla omawiania pokoju, bolszewicy chcą związać ręce sprzymierzeńcom i wywrzeć przymus na Polskę. Warunki, które Moskwa chce narzucić, winny wzbudzić uzasadniony niepokój. Bolszewicy usiłują usprawiedliwić te warunki, domagając się, aby po zawarciu zawieszenia broni sprzymierzeni nie wysyłali amunicji do Polski, oraz aby było zarządzone zupełne rozbrojenie Polski. Zadanie, aby rozbrojenie to było przeprowadzone pod kierunkiem polskich sowiektów, ujawnia dążenie rządu sowieckiego do narzucenia Polsce formy rządu, cenionej nade wszystko przez bolszewików.

Wiadomości polityczne.

Bolszewicy o armjach polskiej i Wrangla.

„Cause Commune“ podaje z „Krasnoj Gaziety“ z 3. 7. charakterystykę armji polskiej. Oto, co między innymi piszą o wojsku naszym bolszewicy:

Byłoby wielkim błędem sądzić, że siły wojskowe Polski są złamane. Siła Polski nie jest do pogardzenia. Polska może wystawić do 750 000 ludzi, obecnie w pełniem jest, czy połowa tego jest w szeregach, jest zatem znaczna rezerwa, która Polacy mogą przy pomocy ententy uzbroić i wyćwiczyć. Armia polska jest doskonała, zwłaszcza oddziały poznańskie i dawni legjonści Piłsudskiego. Dyscyplina w armji jest żelazna. Przygotowanie wojenne jest bardzo dobre. Artylerja i środki techniczne dobre i w wielkiej ilości dostarczane przez ententę.

Armja Wrangla jest bardzo niejednorodna, liczba jej nie przewyższa 80 000 ludzi. Sukcesy jego można wytłumaczyć tem, że front południowy był uważany dotąd za drugorzędny, jednak trzeba przyznać, że na tym froncie jeszcze ciężkie zadanie czeka czerwoną armję, zwłaszcza gdy trzeba będzie zdobywać Krym. Pomoc Anglii może wtedy przybrać kształty konkretniejsze. Anglja nie kryje się już z zamiarem wywierania kontroli na wszystkich morzach, dlatego też chce zainstalować się na Krymie i przywłaszczyć sobie pod parawanem fińskim żaloki przy ujściu Peczangi, w celu utworzenia bazy dla swej floty na Bałtyku i na północy.

Ameryka wobec położenia w wschodniej Europie.

Walczy 3. 8. (Pat. Rad.) Z Paryża donoszą: Korespondent „Echo de Paris“ z Waszyngtonu, donosi: Działalność wiadomości z Polski wywołały w finansowych kręgach amerykańskich przygnębienie. Prasa ostro krytykuje rząd Wilsona i zarzuca, że rząd ten popierał Polskę naprzód dostawami materiałów, teraz zaś zaprzestał popierać. Zarzuty zwłaszcza odnoszą się do tego szczegółu, że rząd nie odniósł się nawet do kongresu o upoważnienie udzielenia pomocy Polsce. Zanienokowanie to Ameryce jest większe niż w roku 1914. Istnieje obawa wspólnej akcji niemiecko-rosyjskiej przeciw Francji. Ameryka nie jest gotowa do interwencji, zdaje się jednak być zdecydowaną przeszkodzić, ażeby chaos bolszewicki rozszerzył się dalej na zachód Europy.

Z obrad kongresu socjalistycznego.

Genewa, 3. 8. (Pat. — Havas.) Kongres socjalistyczny obradował nad uchwałą w sprawie rozbrojenia oraz Ligii narodów. Delegat szwedzki Engberg wyraził przekonanie, iż wszelka krytyka traktatu wersalskiego jest nieuzasadniona, bowiem militarizm obecny jest znacznie słabszy niżeli w r. 1914. Liga zaś narodów jest dowodem znacznego postępu w stosunkach międzynarodowych. Delegat holenderski przedstawił wniosek, aby państwa zwyciężone były niezwłocznie dopuszczone do uczestnictwa w Lidze narodów. Na posiedzeniu przedstawiciele górników pod przewodnictwem delegata niemieckiego Sachta, wszczęto rozprawę nad przedłożonym przez delegację angielską projektem umiędzynarodowienia kopalni. Referent domagał się wykupienia kopalni przez rządy i administrowania kopalniami z uwzględnieniem potrzeb narodów.

Z Niemiec.

Simons o położeniu.

Nanen, 4. 8. (Pat. Rad.) W mowie swej, wygłoszonej w parlamencie niemieckim minister spraw zagranicznych Simons powiedział między innymi, że Niemcy obecnie nie są związane żadnym układem zarówno z Rosją, jak i któremkolwiek z państw kresowych, jednakże mogą zawrzeć każdy układ z kim im się będzie podobało. Minister nie zamierza jednak obecnie zawierać traktatu z Rosją sowiecką, o ile ta nie da gwarancji, że traktat taki rzeczywiście wykona, w razie potrzeby nawet w opozycji do ententy.

Kolejarze pruscy w sojuszu z bolszewikami.

Nanen, 3. 8. (Pat. — Radio.) Główna Rada wykonawcza kolejarzy pruskich wystosowała do wszystkich związków robotniczych wezwanie w sprawie zajęcia stanowiska wobec możliwych transportów wojska, które pod pozorem transportów jeńców, wysłane być mają dla naprawy jednego z państw prowadzących wojnę. Jednogłośnie postanowiono, że transporty te jak również amunicji i wszelkich materiałów wojennych mają być przez kolejarzy, na wszelki sposób wstrzymane. W tym celu mają być utworzone komisje nadzorcze dla kontroli nad wszelkim materiałem przewożonym.

Nakładem i czcionkami Drukarńi Polskiej T. A. w Poznaniu
Redaktor odpowiedzialny Stanisław Jaworski.

Dnia 4 sierpnia r. b. zmarł s. p.

Władysław Jerzykiewicz

prezes Rady Nadzorczej Banku Handlowego w Poznaniu.

Od założenia Banku Włociańskiego w r. 1873 piastował s. p. Zmarły urząd członka Zarządu, a później prezesa Rady Nadzorczej Banku Handlowego w Poznaniu. Bystrość umysłu, praktyczny pogląd, uprzejmość i szlachetność Jego charakteru zapewniają Mu wdzięczną i zaszczytną pamięć w historii naszego banku, któremu poświęcał Swoją energję i pracę pomimo podeszłego wieku aż do ostatniej chwili życia.

b135

Rada Nadzorcza i Zarząd Banku Handlowego w Poznaniu, Tow. Akc.

Dnia 4 sierpnia r. b. zakończył żywot doczesny s. p.

Władysław Jerzykiewicz.

Zmarły był od dziesiątek lat członkiem i prezesem Rady Nadzorczej Spółki akcyjnej „Teatr Polski w ogrodzie Potockiego w Poznaniu“ oraz współzałożycielem i od początku prezesem Rady Nadzorczej Spółki budowlanej „Pomoc“. Jako taki położył niespożyte zasługi około rozwoju obydwóch tych instytucji i przyczynił się niepomiernie do podtrzymania sceny polskiej w Poznaniu w czasie okupacji pruskiej, tak pod względem finansowym, jak pod względem poziomu artystycznego.

Niechaj za zbożną Jego pracę, którą zawsze w żywej zatrzymamy pamięci, da Mu Bóg wieczny odpoczynek!

Rada Nadzorcza i Zarząd „TEATRU POLSKIEGO“
Rada Nadzorcza i Zarząd „POMOCY“.

d842

Dnia 4 b. m. zasnął w Bogu, opatrzony św. Sakramentami s. p.

Władysław Jerzykiewicz

długoletni członek i skarbnik naszego Komitetu.

W Zmarłym tracimy gorliwego, sumiennego, prawego współtowarzysza pracy, który z prawdziwym poświęceniem aż do poźniej starości sprawował bezinteresownie odpowiedzialny Swoj urząd.

Obywatele-wyborcy Województwa Poznańskiego zachowają Zmarłemu wraz z nami wdzięczną serdeczną pamięć.

Provincialny Komitet Wyborczy na W. Ks. Poznańskie

Stefan Cegielski
prezes.

Dr. Bolesław Krysiwicz
sekretarz.

Dnia 31. lipca b. r. padł ofiarą nieszczęśliwego wypadku przy wlocie frontowym, s. p.

Mieczysław Obrebowicz

pilot-instruktor sierżant.

Kompanji traci w Zmarłym jednego z najlepszych instruktorów i dobrego a wzorowego żołnierza, który Sobie przez Swoje koleżeńskie zachowanie zdobył zaufanie całej kompanji.

Pamięć o Nim u nas nigdy nie zagasnie.

I. Komp. Wyższ. Szkoły Lotn. w Ławicy.

Ławica, dnia 5. sierpnia 1920.

z2749

W Bogu zasnął s. p.

z2739

Władysław Jerzykiewicz

długoletni prezes Towarzystwa kolonji wakacyjnych i stacji sanitarnej.

W Zmarłym tracimy rozważnego kierownika i współpracownika gorliwego, którego szczerą życzliwość i chojność dla dzieci Poznania w trwałej i wdzięcznej zachowamy pamięci.

Zarząd Tow. „Stella“.

Dzieci, które korzystały z dobroczynności „Stelli“, zbiorą się w sobotę o godz. 4. w szkole Wszystkich Święt. na pogrzeb.

W dniu 30. czerwca r. b. zasnął w Panu, po krótkich cierpieniach, opatrzony św. Sakramentami najdroższy syn, najukochańszy brat, szwagier i wujek s. p.

Stanisław Kwiatkowski

ppor. lekarz-dentysta szpitala wojsk w Bydgoszczy.

Zwłoki złożono na Nowym cmentarzu w Bydgoszczy.

W dniu 5. lipca r. b. rozstał się z tym światem opatrzony św. Sakramentami najukochańszy mąż, najtroskliwszy ojciec, kochany dziadus i teść s. p.

Józef Kwiatkowski

w 76 r. życia. Pogrzeb odbył się 7. lipca na cmentarzu św. Jakuba w Toruniu.

W nieutulonym smutku pogrążona

rodzina.

Toruń, Chojnice i Grudziądz, dnia 10. lipca 1920 r.

d 845

Dnia 31. lipca zginął śmiercią bochaterską przy wykonaniu lotu frontowego s. p.

Mieczysław Obrebowicz

pilot-instruktor sierżant w 32 roku życia.

Lotnictwo Polskie traci w Nim jednego z najlepszych pilotów, towarzysze broni, szczerego i serdecznego przyjaciela.

Cześć Jego pamięci!

Oficerowie i piloci Wyższej Szkoły Lotników w Ławicy.

Poznań — Ławica, dnia 5. sierpnia 20.

z 2748

Dnia 4. sierpnia br. zmarł członek honorowy i długoletni kurator Towarzystwa naszego s. p.

Władysław Jerzykiewicz

Należał do Towarzystwa od roku 1860, stał na straży jego w chwilach przełomowych, a w pracy nad utrzymaniem organizacji był nam wzorem nieugiętej wytrwałości.

Cześć Jego pamięci!

Członków prosimy o liczne przybycie na pogrzeb, który odbędzie się w sobotę, 7. bm. o godz. 5. z domu żałoby, ulica Skarbowa 11.

Wydział Towarzystwa Środzicy Kupieckiej w Poznaniu.

b 136

Msza św.

za dusze s. p.

Joanny Ruszczyńskiej

odbędzie się w pierwszą rocznicę śmierci w sobotę, d. 7. 8. br. o godzinie 9-tej rano w Chojnicy. r3818

rodzina.

Szala żelazna na sprzedaż. Obejrzeć można codz. pomiędzy 3 i 4. z 20.7. Ul. Rycka 11a. wejście V. i p. pr.

Zona inżyniera wstępującego do wojska, wraz z synkiem 2 let. i siostrzeńcem, uczniem 6. klasy, poszukuje w rodzinie 2 lub 1

umebl. pokoju.

rozgdan. Jest z 6-kown. uszyn. Oferty do eksp. Kurl. pod 23551

Skład cygar

w Poznaniu, zaraz na sprzedaż: Schroeter, Dąbrowskiego 5, I. p. z2621-2

List z Paryża.

FRANCJA A POLSKA.

Paryż, 29. lipca.

Paryż zajmuje się żywo obecnie przypuszczalnym zawieszeniem broni proponowanem przez nowy rząd polski. Za wyjątkiem niewielu dzienników i stronnictw arcylewych ogół odnosi się do nas nader przyjaźnie lecz w opinii jego panuje nieopisany chaos.

Niektórzy uważają za konieczne zmuszenie do wzięcia udziału w wojnie mniejszych i większych państw sąsiednich z Polską i Rosją, tj. Finlandji, Czech, Węgier, Czecho-Słowaków itd. Inni sądzą, że potrzeba by około 100 dywizji, aby zatrzymać napór fali bolszewickiej.

Polska w najlepszym razie może, zdaniem generała Verraux, dostarczyć ich 50. Rzeczą aliantów byłoby więc dopełnić liczby. Ale jak?

Inni jeszcze zajmują się żywo losami generała Wrangla i żądają dlań natychmiastowej pomocy, nie widząc, czy nie zdając sobie sprawy z tego, że pomoc udzielona Polakom, równa się pomocy generalowi Wranglowi, ponieważ jedni i drugi walczą przeciwko wspólnemu wrogowi, bolsze wizmowi. Wielu też z Paryżan ludzi się nadzieja, że samo ukazanie się marszałka Focha, wystarczyłoby dla usmierzenia zapalów bolszewików. Co do tego oczywiście niema żadnych iluzji. Marszałek Foch, mimo całego swego geniuszu strategicznego i uroku wielkiego wodza oraz zwycięstwy Hindenburga i Ludendorffa, nie może wyrzec swoją obecnością wielkiego wpływu na Rosjan, mających słabe pojęcie o tem, co się działo na Zachodzie. Od czasów Katarzyny II. I wojen napoleońskich jeszcze Rosja przywykła uważać Francję za jakąś quantité négligeable, i mimo pozornej sympatii i przymerza francjo-rosyjskiego, rząd rosyjski ciężył zawsze i stale ku Niemcom.

Bolszewizm będący właściwie nową formą autokracji w Rosji, pozostał wiernym i w tym razie tradycjom carystu i widzimy dziś setki oficerów pruskich walczących w armji republikańskiej rosyjskiej. Na tych prawdopodobnie przyjął marszałek Focha wywarłby pewne wrażenie, my jednak znający od setek lat bute pruską, wiemy dobrze, że ta hydra stęgłowa nigdy nie ginie i zapomina prędko o zadanych jej ranach i upokorzeniach.

Wszyscy zaś prawie zajmują się tylko chwilą obecną, chociaż widmo przyszłości staje przed oczyma groźne, i Francuzi zdają sobie wybornie sprawę z rosnącego dzięki tryumfom bolszewickim i osłabieniu Polski, niebezpieczeństwa niemieckiego.

I rzecz dziwna, a jednak częsta w historii, nikomu z aliantów nie jest tajemną niebezpieczeństwem, ale nikt nie robi nic aby je zażegnać. Jeżeli Zachód zarzuca nam stale ilość naszych bezużytecznych pochodów, manifestacji i mów, my nawzajem zarzucić mu możemy potoki wylewanego napróżno atramentu.

Bezwątpienia dużo do tego przyczynia się pewna

Dr. Czesław Frankiewicz.

Skąd nazwa Ukrainy?*

Nazwa ukraińska t. j. krajna lub ukraińska ziemia była dawniej dość powszechna i pospolita i to nie tylko na obszarze ziem polskich, ale całej Słowiańszczyzny! Łatwo zrozumieć, że ile było prowincji w Polsce, czy na Rusi, każda z nich miała swoją ukraińską. Nazwy te dochowały się w wielu wypadkach do dnia dzisiejszego. Ukraina, to każda ziemia na kraju, czyli na krańcu, u granicy, u kraju państwa, czy „kraju” położona. Ograniczamy się tylko do kilku przykładów: Krajna nazywa w roku 1350-ym biskup kujawski powiat, leżący na granicy ziem krzyżackich, na kraju czyli u kraju ziem dobrzyńskich. A jak istniała korutańska Krajna i serbska, jak znane są ukraińskie kujawskie i mazowieckie, tak samo istniały: węgierskie, podolskie, wolińskie, halickie, pskowskie, moskiewskie i inne. Znając ich genezę, nie można w nazwie Ukrainy dopatrywać się nazwy etnicznej a co więcej w epoce odległej!

Z końcem XVI. wieku poczęto utożsamiać nazwę Ukrainy z pewną częścią kraju ściślej oznaczoną t. j. z województwem kijowskim i braciawskim, ziemią „ukraińską”, graniczną Podola i Wołnia. I odtąd imię pierwotne, właściwe granicznym krajom, stało się monopołem tej części Rusi i obejmowało obszerniejszą ziemię w znaczeniu prowincji. Nie przestała więc i ta nazwa być pojęciem geograficznym. Głośna ustawa z r. 1589. „Porządek ze strony Nożowców i Ukrainy” daje nam ten wyraz jeszcze w znaczeniu pospolitem, a nie jako nazwę polityczną urzędową prowincji. A jak pojęcie Podola i Wołnia miało często i obszerniejsze znaczenie tak i pod nazwą „Ukraina” rozumiano nie raz w Polsce szeroki, prawie bezbrzeżny obszar ziemi za Słuczą i Murachwą, to jest za przyrodzonemi granicami Wołnia i Podola na porzeczku Dniepru i Bohu aż do szlaku „murawskiego” i „nół oczakowskich”, a który skłama unii 1569 r. przyłączono do Korony. Od strony zachodniej granica ta była ustalona z chwilą wydzielenia z Podola i Wołnia wielkich obszarów na rzecz nowych dwu województw „ukraińskich” t. j. t. zw. Ukrainy. Nie stało się to jednak odrazu. Wiadomo bowiem n. p., że w r. 1576 posłowie polscy wysłani do w. ks. moskiewskiego Iwana, mieli oświadczyć ze strony Stefana Batorego, w myśl instrukcji, że król polski celem unifikacji rozlewu krwi chrześcijańskiej „rozkażaty raczył wo wsim Ukrainam Korony Polskoje, Welikoho Kniazstwa Litowskoho i zemli Liflanskoje” aby pokój zachowano. I za czasów Batorego w chwili walk z Iwanem w północno-wschodnich krainach ustawicznie słyszymy o „Ukrainie litewskiej” o „Ukrainie in-

odretwialość, znużenie, które zawiadnęły nerwami i duchem ogółu, tak długo trzymanego w napięciu podczas 4 lat wojny. Doświadczenie uczy nas, że po wielkich poświęceniach następują epoki wielkiego egoizmu, wywołanego przez prosty instynkt samozachowawczy.

Gdy się mówi w Paryżu czy z inteligentem, czy z prostym robotnikiem, w każdym z nich odczuwa się głęboką chęć spoczynku, każdy rad jest z powrotu do ogniska domowego, do dawnej pracy. Tylko między młodzieżą, widzi się jednostki, które wojna, że tak powiem, stworzyła i które teraz napróżno szukają nowych dróg i nie mogą się przyzwyczaić do zwykłego życia Ale ogół ocętał.

I może w tem leży jedna z głównych przyczyn, że tak wiele doznajemy współczucia, tak mało pomocy.

Dr. M. Kastorska.

Ku obronie Ojczyzny.

Pod adresem stowarzyszeń.

W pierwszych dniach entuzjazmu powszechnego nie było w Polsce żadnego stowarzyszenia, żadnej instytucji, która by nie zaoferowała się do służby ochotniczej w Armji. Uplynęło od tego czasu parę tygodni i pod broń stawili się jedynie zrzeszenia młodzieży a kademiczkiej, gimnazjalnej, oraz skauting. Niebezpieczeństwo nadciąga ku sercu Polski, ku Warszawie, pomimo to liczne stowarzyszenia, które w swoim czasie ogłaszały w gazetach swą gotowość, nie kwapią się teraz z wysłaniem swych członków do wojska. Czyżby dojrzały obywatele kraju mieli mniejsze poczucie patriotyzmu niż nasza młodzież i działawa?

O ile stowarzyszenia te nie chcą, by uchwały ich być uważane za piękny i pusty patriotyczny gest, niechaj natychmiast wezwą swych członków, by wstąpili do armji ochotniczej.

O niemożności służenia w wojsku decydować powinny jedynie Komisje przeglądowe. Przez nie powinny przejść wszyscy członkowie stowarzyszeń i związków, w których zapadały patriotyczne postanowienia Komisje podzielią wszystkich dokładnie na zdolnych do noszenia broni i na nienadających się do służby wojskowej czynnej, przeznaczając materiał odpowiedni do służby pomocniczej.

Ochotnicze oddziały jazdy.

Wszystkie organizacje, które formują samodzielne ochotnicze oddziały jazdy na terytorjum D. O. G. Warszawa, mają sformowane oddziały niezwłocznie zebrać w Mińsku Mazowieckim i zameldować się u majora Dąbrowskiego.

Rozporządzenie to dotyczy zarówno tych organizacji, które otrzymały zezwolenie Generalnego Inspektora A. O. lub D. O. G.-nów, jak i tych, które nie uzyskały formalnych pozwoleń, ale oddziały tworzą, za wyjątkiem oddziałów ochotniczych już wcielonych do szw. zap. i p. szwol., 7. p. ul., 4. p. ul., 10. p. ul., szw.

flanckiej” i t. p. Ukrainach — daleko od „Ukrainy nad Dnieprem”. Dopiero później nazwa ta ustaliła się ostatecznie nad Dnieprem. I tej to nazwy z Zygmunta III-go używa biskup kijowski Wereszczyński w znaczeniu bardzo terytorjalnie ograniczonym.

Z krótkiego tego wywodu wynika, że nazwa „Ukraina” i „ukraiński” nie miały znaczenia etnicznego ani nie są równie stare (dla oznaczenia narodowości), jak nazwa „Ruś” i „ruski”. Nawet najdawniejsza zmianka u latopisa kijowskiego o śmierci księcia Włodzimierza Glebowicza w r. 1187, nazwa pogranicza Ukrainą i oznacza nią Perejasławszczyznę. To samo znaczenie pogranicza mają i inne zmianki latopisu o Ukrainie, odnoszące się do w. XII i XIII, bez względu czy nazwa ta występuje nad Dnieprem czy w ks. Halickiem na pograniczu Wołnia, czy nawet nad Bugiem. Dopiero w XVI. wieku ustala się nazwa „Ukraina” i obejmuje zwyczajnie średnie i dolne Poddnieprze, choć mimo to spotkać można w źródłach jeszcze z początkiem XVII. wieku często takie określenia jak: „starostwo Ukrainy węgierskiej”, „ukraińska granic węgierskich”. Jest to dowodem, że mimo ustalania się nazwy „Ukrainy” na oznaczenie ziem nad Dnieprem, używany był ten wyraz i nadal w dawnym swym znaczeniu „pogranicza” dla oznaczenia pogranicza węgierskiego. Nie mamy przykładu w źródłach, aby nazwa „Ukrain” i „ukraiński”, z zamiast dotychczasowego geograficznego, zdobyły sobie etniczne znaczenie. Nawet wojny z Chmielnickim nie przyniosły wielkiej zmiany w pojmowaniu wyrazu „Ukraina”, a cóż dopiero mówić, by stare, historyczne imię „Ruś” miało już wówczas ustępować „Ukrainie”.

Ze zdumieniem czytamy wywody jednego z młodszej generacji historyków rusińskich (rocznik „ukraińskich”) które w odniesieniu do czasów Chmielnickiego napisał: Widzując stara tradycija X. st., która zawiera z XVI. st., szezo Ruś i prawosławie siachajut' no Wrsłu no Krakiw”²⁾ fines Russe extendente usque in Cracoa”³⁾ „Russia montes Sarmaticos haud longe a Cracovia attingit”⁴⁾ Rosolania, que Carnatis montes non longe ab urbe attingit Cracovia”. Najważniejszy jest cytat z X. wieku. Na podstawie tego cytat, znawcy zreszta powszechnie w literaturze historycznej, oparli on swój wywód o granicach Rusi i prawosławia aż po Wisłę i Kraków. Tymczasem „Darużna Gniezna” nie nie mówi, jakoby Ruś i prawosławie sięgały po Wisłę i Kraków, tylko opisuje granice Polski z X. wieku, która oddana ońce paniejskiej, Skąd zaś miał powstanie ruski użony, że „prawosławie” przejęte na Rusi kijowskiej w r. 988., pukalo już w r. 995.

²⁾ Dr Bohdan Barwiński: „Polska personifikacja „Ukrainy” z 1644 (Zapiski polowego Towarzystwa imienia Szewczenki Rok 1914, T. CXXI), i „Skąd wzięło się imię „Ukraina”. Wiedeń 1916, Wydanie Komitetu wyzwolenia Ukrainy.

³⁾ Wraca do życia stara tradycija X. stulecia, która nie zamarała i w XVI. stuleciu, że Ruś i prawosławie sięgała po Wisłę i po Kraków.

ochotn. w Plocku, szw. jazdy Rycerstwa Polsk., i do szw. zap. 3. p. ul.

O pozwolenie na transport ludzi i koni należy się postarać w najbliższym szwadronie zapasowym, względnie w Dow. lokalnych (Komenda miasta, placu).

Apel w Chojnicach.

W Chojnicach ogłoszono następującą odezwę: „Ojczyzna woła! Ojczyzna nasza znajdują się obecnie w niebezpieczeństwie, wrogowie Polski atakują nas na zewnątrz i wewnątrz. Naczelnik państwa powołuje nas do broni. Bracia Polacy z powiatu Chojnickiego, którzy Ojczyznę swoją kochacie, nie odwołajcie, ponieważ żołnierz polski dzielnie wstrzymuje nawałę bolszewicką i oczekuje naszej pomocy. Żołnierz-Polaku dawniejszej armji niemieckiej, który służył w oddziałach konnych zgłosił się natychmiast u mnie w Chojnicach, ulica Młyńska 10. Znowu razem zgłosimy się u władzy wojskowej aby nas wysłano tam, gdzie pomocy trzeba. Nie mów żeś stary, sam licząc lat 48. Kosownierzy Kościuski nie byli też młodzi. Kto się obawia utraty życia swego, nie jest synem ojczyzny lecz wrogiem takowej.

Bracia kochani, pamiętajcie na słowa Tadeusza Kościuszki, który po uładku ojczyzny naszej prosił Pana Boga mówiąc: „Panie, pozwól mi się jeszcze raz za Ojczyznę bić.” Nam dziś sposobność dana Ojczyznę bronić, spodziewam się, że niezwłocznie staniecie na moje wezwanie czy stary czy młody wszyscy pod broń. Służmy w powiecie chojnickim drugim powiatom do broni przykładem — Dalej do boju skutecznego! — Z Bogiem wroga przepędzimy.

Franciszek Lewandowski, dawniejszy zastępca oficera w armji niemieckiej i naczelnik powstańców górnośląskich”.

Skauci w boju.

Siedlce, 4. 8. (Pat.) Oddział skautów, którzy wraz z naszymi wojskami puścili Mińsk Litewski, oznaczył się w ostatnich dniach chlubnie, walcząc w 30 bagnatów przeciwko znacznej przewadze wroga, forsującą przeprawę pod Mielnikiem. W momencie chwilowego zamieszania, skauci rozsypani w tyraljerkę, zdążyli dobiec do okopów i nie bacząc na gwałtowny ogień nieprzyjacielski, nie tylko dali pierwszy odpar wrogowi, ale przykładem swoim podtrzymały ducha wśród walczących oddziałów.

Od Związku Harcerzy Polskich.

Warszawa, 4. 8. (Pat.) Główna kwatera Z. H. P. ogłasza: Wszystkie komendy Chorągwi okręgow. miejscowości i drużyny nadesła natychmiast do głównej kwatery Z. H. P. w Warszawie, Alje Ujazdowskie 37 nazwy oddziałów wojsk, w których służyli harcerze, przybliżoną liczbę harcerzy w każdym z tych oddziałów, oraz ich dawną przynależność organizacyjną (miejscową). Również do harcerzy wojskowych zwraca się główna kwatera o nadesłanie osobnych wiadomości (oddział, ilość i przynależność organizacyjną). Wiadomości te potrzebne są dla głównej kwatery celem roztoczenia opieki nad harcerzami uwolnionymi, oraz zorganizowanie własnej poczty, przewożącej listy, noszki, pisma itp. na front.

do bram Krakowa? Na podstawie takiego cytowania źródeł równie łatwo udowodnić można, że Ruś i prawosławie sięgały nie tylko po Wisłę i Kraków, ale po Gniezno. Odrę i t. d. (fines Russe extendente usque in Cracove et usque ad flumen Odere i t. d.) Taki sposób dowodzenia granic Rusi, czy Ukrainy jest w nauce niedopuszczalny i grzeszy przeciw kardynalnym prawom historycznej metody. Nie inaczej postąpił też autor wielkiego dzieła „Historja Ukrainy-Rusy”, Hryszewskij, który na str. 223/4 wvd. niemieckiego „Geschichte des ukrainischen Volkes” I. również pociągnął granice Ukrainy-Rusi aż po Kraków. Dziwić się należy, że uczone ruski opiera się na cytatach z Herbersteina i Krasinskiego, pierwszy wogóle nie zna Rusi w jego znaczeniu, drugi granice Rusi umieszcza „non longe ab urbe Cracovia”. Oba podnoszą, że Ruś dotyka Karpat „niedaleko Krakowa”, co nie znaczy, że w Krakowie. Znaczenie wyrażen „haud longe a Cracovia” i „non longe ab urbe Cracovia” łatwo pojąć, gdy się zna choć z grubszą, dawny podział administracyjny Polski na województwa i prowincje, przypominamy, że Andrzej Cellarius w „Descriptione Regni Poloniae” tak określa granice „Czerwonej Rusi”: Polonia minore a qua Russia Rubra Wisloca et Vepro fluminibus separat (Małopolskę od Rusi Czerwonej dzielą rzeki: Wisłoka i Wieprz). Podobnie i Szymon Starowolski w dziele: „Polonia” granice zachodniej Czerwonej Rusi prowadzi po Wisłokę i Wieprz... „ab occasu vero minorem Poloniam Wisloca et Vepro fluvii, quasi notioribus, terminis divisa...” Rzeki Wieprz i Wisłoka płyną dosyć daleko od Krakowa i zataczają dalekie kręgi na polskiej ziemi zanim dopłyną do Wisły. Strykowski pisarz z wieku XVI. zna, podobnie jak Herberstein, tylko jednolitą Ruś, a Encasz Sylwiusz, późniejszy papież Pius II, wprowadzie granic nie podaje, lecz też nie odróżnia Rusinów od Rosjan. Widzimy więc, że źródła wżęj cytowane ani słowem nie wspominają o granicach Rusi aż do Krakowa. Za czasów Chmielnickiego żyłacy Grondski, pisząc o wojnach kozackich, mówi o Ukrainie i jej mieszkańcach: Sie dieti ideo, quod degent in iis provinciis, quae sunt sitae, quasi ad marginem Regni Poloniae, respectu totorum regnorum, utnotae Valachiae, quam dislimitat Tyras, et camporum desertorum versus ditiones Tartaricas. Margo enim polonicae kraj: inde Ukraina, quasi provincia ad fines Regni notae”.

Dlatego tak ich nazwano (mieszkańców nad Dnieprem), ponieważ żyła w tych prowincjach, które leżały jakby na kraju państwa polskiego, ze względu na inne państwa, jak Wołoszczyznę, która odgranicza Dniestr, i Dzikich Pól naprzeciw dzierżaw Tatarskich. „Margo” bowiem po polsku Kraj: stad Ukraina, jakoby prowincja położona na kresach państwa.

A jeżeli tak Ukrainę pojmował Grondski i wszyscy współcześni mu ludzie, to dlaczego Chmielnicki, który ze on Ukrainę pojmował inaczej. Objasnienie Ukrainy u Grondskiego jest bardzo wyraziste!

(Ciąg dalszy nastąpi.)

* Kwart. histor. Rocznik XXXI, R. 1917, zeszyt 4 str. 177—191. (Recenzja tegoż autora z rozprawy Barwińskiego: Polska personifikacja „Ukrainy” z r. 1644.

¹⁾ „Raczył rozkazać po wszystkich Ukrainach Korony Polskiej Wielk. Księstwa Litewskiego i ziem Inflanckiej.

Ceny w Rosji sowieckiej.

Według urzędowych gazet bolszewickich kosztują w Rosji: funt (400 gr.) mięsa 1250 rb., funt mięsa końskiego 750 rb., funt maki żytniej 400 rb., funt ziemniaków 150 rb., funt cukru 3200 rb., kwarta mleka 600 rb., jedno jajko świeże 250 rb., jedno jajko zepsute 100 rb., jedna kura 10 000 rb., jeden śledź 600 rb., 10 papierosów z machorki 400 rb., jedna paczka zapalek 100 rb., Rolka nici do szycia 100 rb., funt mydła kuchennego 500 rb., funt nafty 500rb., jedna wiązka drzewa na opał 15 000 rb., para butów 16 000 rb., ubranie używane 35 000 rb.

Gdy nie obronimy naszej ziemi, zgłodniałe hordy bolszewickie zagrabią naszą żywność i zbiory, a wtedy płacić będziecie za wszystko czterokrotnie drożej, niż przymierzający głodem lud rosyjski, któremu krwawi komisarze wszystko obiecali, wszystko zabrali, a śmiercią i zarazą zapłacili.

Brońmy naszej ziemi Obywateli!
Wstępujemy do Armii Ochotniczej.

Ze świata.

Nowe połączenia radiotelefoniczne.

Nauen, 3. 8. (Pat. — Radjo.) Dzienniki niemieckie donoszą, że przed niedawnym czasem udało się uzyskać połączenie radiotelefoniczne między Berlinem i Madrytem, a więc na odległość przeszło 1800 km. Rozmowy prowadzone między obu temi miastami, mogą być słyszane także i w innych miastach. W najbliższym czasie dokonane być mają próby słyszane także i w innych miastach. W najbliższym czasie dokonane być mają próby rozmowy radiotelefonicznej między wielką niemiecką stacją iskrową w Nauen i amerykańską rządową stacją iskrową w Annapolis pod Waszyngtonem.

Osobiste.

Nominacje. Minister dla b. dzielnicy pruskiej Kucharski zamianował p. Juliana Langego głównym komendantem Zachodniej Straży Obywatelskiej i komendantem wojewódzkim na Województwo Poznańskie, a zastępcą komendanta wojewódzkiego p. Bronisława Sniegockiego.

— * Z wszechnie polskich. Na Wszechnicy Jagiellońskiej w Krakowie udzielono wianem legendy p. Henrykowi Mościckiemu z zakresu historii polskiej a Drowi Iwanowi Robido z zakresu neurologii i psychiatrii; Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zatwierdziło odnośnie uchwały wydziałów filozoficznego względnie lekarskiego.

Na Wszechnicy im. Jana Kazimierza we Lwowie udzielono wianem legendy ks. Drowi Józefowi Poplisze z zakresu nauk biblijnych Starego Zakonu, Drowi Zygmuntovi Czernemu z zakresu filologii francuskiej i Drowi Romanowi Leszczyńskiemu z zakresu dermatologii i syfilidologii; Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zatwierdziło odnośnie uchwały wydziałów teologicznego, filozoficznego względnie lekarskiego.

Na Wszechnicy Warszawskiej udzielono wianem legendy ks. Drowi Franciszkowi Rosławcowi z zakresu realiiw biblijnych; Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zatwierdziło odnośnie uchwały wydziału teologicznego.

Na Szkole Politechnicznej we Lwowie udzielono wianem docendi Drowi Adolfowi Jeszłowi z zakresu technologii przemysłów rolniczych; Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zatwierdziło odnośnie uchwały proca profesorów.

NASI ULANI.

Już tętni ziemia i chrzesczą bronie,
W rycerskim idzie ordynku
Dorodna młodzież i dzielne konie.
Po starym poznańskim rynku.

Idą wojacy zapalem młodzi,
Choć doświadczeni już w boju,
Rotmistrz Mułżyński pułkiem dowodzi
Osiwał w rycerskim znoju.

Idą ulany, jakby husarze,
Skrzydła u ramion im rosna.
Radome oczy — wasate twarze
Z piastką idą rozgłosną.

Z piosenką idą na krwawe boje,
Bo idą w święta sprawę
A po ulicach stoja dziewoje
Patrzą — a oczy ich izawe.

Nie płaczcie dziewczki — rychło powróci
Wybawim Polskę z opresii,
A wtedy razem pieśni zanuci
W dziękczynnej idąc procesji.

Kronika prowincjonalna.

— * **Gniezno.** (Z koncertu). Sobotni koncert 17. pułku Ułanów Wielkopolskich w ogrodzie Kawiarni Wiedeńskiej był dla Gniezna miłą niespodzianką. Pierwszy raz bowiem skierowało wojsko myśli szerokiej warstwy ogółu na wytwórczość kunięcką przez nadanie koncertowi charakteru reklamowego dla nowego przedsiębiorstwa tutejszego. W chwili, gdy jeden mazurek po drugim rozkładał wielkiemi melodiami polskimi słuchaczy, porażono wszystkie światła w ogrodzie z wyjątkiem barwnych lamp fluminających i odśpiewano piękny mazur ułański. Ułani, malowane dzieci, prześmiewając przystępnie tekst poświęcony wyrobom fabryki „Tabromik” w mieście, przepiękny bukiet i dźwięczną obłaski były zasłużoną zapłatą publiczności dla orkiestry Ułanów Wielkopolskich. Aniaż publiczności był także objawem wdziękności dla ulubionego kapelmistrza ppor. Dziłki, że pojął znaczenie twórcze, jakie nam daje rozwinięty handel i przemysł jeżeli cały naród będzie niejednomy i tenże rozkwit. Bardzo znaczący zysk z koncertu wpłynął do kasy ułańskiej na zakup instrumentów dla orkiestry.

— * **Jutrosin.** (Na Czerwony Krzyż). Dnia 18 z. m. odbył się tutaj dzień kwiatka na rzecz Czerwonego Krzyża, który przyniósł 3.300 mk. W kilka dni później urządzono za szczególnem staraniem pani Czesławowej Sobańskiej kwestę na rzecz rannych i chorych żołnierzy, przybyłych z frontu i rozmieszczonych w szpitalach w Rawiczu. Zebrano bardzo dużo artykułów spożywczych i 800 mk. gotówki. Księżna Czartorska z Sielca ofiarowała na ten cel 20 tysięcy mk. jednego wierzka i kilka centnerów maki. Wszystkie te dary p. Władysław Sobański odstawił na miejsce przeznaczenia.

Zandarmem przychwycił tutaj paskarza, który zamierzał wywieźć do Niemiec około 100 funtów mięsa i przeszło centnar kiszek. Cały ten zapas komisarz p. Witt przeznaczył również na rzecz rannych i chorych naszych bohaterów w Rawiczu.

— * (raj) **Strzelno.** (Wice). W niedzielę odbył się wiec w Rządwinie, na który zeszło się około 500 osób. Przewodniczył ks. prob. Stefanik, przemawiali o potrzebach odczynny inspektor szkolny p. Daszyński i nauczyciel z Strzelna p. Jagielnicki. Składek na Czerwony Krzyż zebrano 1373 mk. Po wiecu odbyło się zebranie na którym

zawiazano samoobronę w myśl odczytu z d. 19 lipca br. Panie rzadkwińskie postanowiły wybrać sobie chdziesniaków wojennych.

— * **Gdańsk.** (Skargi na żydków polskich). W „Dzienn. Gdańskim” czytamy: Nieproszeni goście coraz więcej napływają nie tylko do Gdańska, ale spotyka się ich licznie na przedmieściach w Wrzeszczu i Oliwie. Sa to żydzi z byłej Kongresówki i Małopolski, pomiędzy nimi znaczna ilość popisowych, którzy z obawy przed zaciągnięciem do wojska polskiego, tutaj się schronili i już niemiej dają się we znaki. I tak na zebraniu zastępców aminy w Oliwie oświadczone, że coraz więcej napływający żydzi tak zewszawili łazienki, że trzeba było w nich przeprowadzić dezynfekcję! Chcąc ograniczyć dalszy przyływ niepożądanych gości, postanowiono pobierać od nich takse kuracyjna podwyższona znacznie i to przy dwutygodniowym pobycie 100 mk., przy dłuższym zaś 200 mk. od osoby. Watpimy, czy zarządzenie to pożądanym odniesie skutek gdyż u pasażerów tych obawa przed wojskowością jest zbyt wielka.

Z naszych czasopism.

— **Orif Lot.** miesięcznik krajoznawczy dla młodzieży (Red. Kraków ul. Grodzka 53). Numer 5 tego pożytecznego pisma opuścił prasę. Treść: Sprawozdanie z czynności Oddziału krakowskiego P. T. K. za rok 1919/20. M. Mrazkówna. — Wycieczka uczniów Uniw. Jagiell. na Pomorze, kilka informacji dla wycieczek wybierających się do Krakowa. — Z książek krajoznawczych dla harcerzy. — Z literatury przewodnikowej.

SKRZYŃKA DO LISTÓW.

— Komitetowi Obrony Narodowej. Nadesłane nam sprostowanie jest nam niezrozumiałem, bo pod odnośną odczwą podaliśmy wyraźnie: Komitet finansowy a nie prasowy. (K)

Księgi stanu cywilnego.

ZGONY:

Od 30. lipca do 2. sierpnia zgłoszono: Zgumnt Dufkiewicz 2 mies, 12 dni. Aniela Lewandowska bez zaw. 21 l. Wdowa Józefa Tarnowska z d. Dakson 69 l. Pom. biurov. Alfred Otto Neumann 22 lata. Cieśla Ignacy Wierzykiewicz 34 l. Robotnik Jan Polowczak 37 l. Mieczysław Wlazlak 7 m. 19 dni. Słobisz Oswald Steinke 23 l. Robotnik Marcin Karaszewicz 62 l. Robotnik Jan Pietrzak 19 l. Rob. Michał Pawłowski 23 l. Rob. Wawrzyniec Ziolkowski 21 l. Rob. Antoni Darowny 40 l. Rob. Antoni Cierniak 20 l. Kupiec Stanisław Sibiński 23 l. Rolnik Adam Gozdecki 21 l. Pałacz Maksymilian Marcinkowski 20 l. Rolnik Stanisław Garbuszak 19 l. Kowal Bolesław Wierzbicki 21 l. Wdowa Marianna Kluge z d. Olejniczak 85 l. Uczeń Ignacy Budnik 8 l. Kazimiera Rakowska 5 m. 8 d. Genowefa Siebert 4 mies. Wdowa Antonina Wujewska z d. Walkowiak 88 l. Michał Zakiewicz 11 mies. Rob. Adam Tarnowski 21 l. Władysław Roszak 2 mies. Książkowa Stefania Szymborska 28 l. Robot. Maria Banta 15 l. Salomeja Ryl z d. Gieburowska 54 l. Gerhard Boesner 16 dni. Robot. Antoni Ładka 22 l. Wdowa Katarzyna Cebańska z d. Zerbo 67 l. Pensj. port. kolej. Stanisław Podgórski 50 l. Zam. Maria Szymańska z d. Kozłowska 40 l. Kupiec Filo Flatau 66 l. Tadeusz Radowicz 2 l. 10 mies. 18 d. Rob. Walenty Sron 85 l. Zam. Helena Wiśniewska z d. Schmidt 29 l. Franciszek Ustasiak 1 r. 4 m. 14 d. Wdow. Półeta Mulfńska z d. Wietocha 67 l. Wdowa Klara Granich z d. Deimert 60 l. Budowniczy Demazy Zmizdński 33 l. Robotnica Jadwiga Kaszerek 21 l. Bolesław Bałcerski 3 mies. 9 d. Koszykarz Stanisław Juszczyński 46 l. Malarz Mendel Kolki 39 l.

PRACA

Stelmach

może się zaraz zgłosić. n 1173

J. Priwin, Poznań, pl. Wolności 11.

Miejska wyższa szkoła dziewcząt w Mogilnie poszukuje zaraz lub później

2 nauczycielek

z wykształceniem wyższego liceum. Pensja według pragmatyki N. R. L. z dnia 31. 7. 1919 r.

Zgłoszenia z życiorysem i uwierzytelnionami odpisami świadectw przyjmuje d768

Magistrat powiat, miasta — Mogilno.

Rutynowana

książkowa - bilansistka

z kaucją, poszukuje zaraz posady.

Oferty do eksp. Kurjera Poznańsk. pod z 2189.

Książkowa

pisząca na maszynie

może się zaraz zgłosić do firmy

J. N. LEITENBERG, POZNAŃ

n1170 Wielkie Garbary 16

Nauka pisania na maszynach

Zgłoszenia przyjmuje „Pedagogium” w Poznaniu, ul. 27. Grudnia 4. b26

Dyrekcja Poczty w Poznaniu rozpisuje z dniem dzisiejszym konkurs na

Kierownika Zarządu technicznego

przy Urzędzie telegraficznym w Poznaniu z uposażeniem według VIII klasy plac pragmatyki służbowej Komisarjatu N. R. L. Ustępnie się mogą o posadę ubiegać przewidzianego siły zawodowo jak inżynierowie, mechanicy, inż. elektrotechnicy i t. p. Termin konkursu trzy tygodnie.

Dyrekcja Poczty w Poznaniu.

Rutynowany książkowy

z 22-letnią praktyką w cukrowniach Ukrainy poszukuje odpowiedniej posady w solidnej instytucji lub Urzędzie Państwowym. b23

Oferty: Warszawa, Al. Jerozolimskie 56 m. 2.

K. Pankiewicz dla S. Szczepanowskiego.

Książkowej

możliwie z branży zbotowej poszukuje za wysokim wynagrodzeniem „Rabik”, Inowrocław.

Poszukuje się od 15 sierpnia

sekretarza

z praktyką biurową, któryby samodzielnie mógł załatwiać korespondencje,

biegłej stenotypistki

ze znajomością stenografii polskiej,

pomoconiczej siły

żeńskie lub meskiej obznajomionej z pracą kancelaryną, specjalnie z prowadzeniem registratury. Wszystkie te siły muszą władać zupełnie biegle językiem polskim i niemieckim w słowie i piśmie. Pisemne zgłoszenia z podaniem życiorysu, dotychczasowego zajęcia, referencji i żdanego wynagrodzenia należy przesyłać pod adresem:

Syndyk Związku Pracodawców

Poznań, ulica Kossaka 18. b32

Sekretarz Wydziału Powiatowego,

asystent

rendant powiatowej tacy komunalnej i oszczędz

sz potrzebni zaraz do tutejszego starostwa. Szczegółowe piśmienne zgłoszenia z dołączeniem życiorysu i odpisów świadectw przyjmie Starostwo w Ostreńszewie.

Krajowe Stowarzyszenie Ogniw

w Poznaniu

plac Nowomiejski 8, posz. kilku zdolnych d735

urzędników biurowych.

Kierownika-zbożowca

za wysoką pensję i tanieję poszukuje zaraz lub od 1. października. d 700

ROLNIK w Grodzisku.

Sorowy, lat 25, poszuk.

posady od 1.10. lub prędzej. Oferty upr. się pod z 2606 do eksp. Kurjera.

Majeta. Wojszyn, poczta Wojszyn, posz. zaraz energ. urzędniczką podworz. Kasa Majetności Wojszyta. M. Ziemska. d731

W Magistracie miasta Bojanowa wakuje zaraz posada

sekretarza miejskiego

kandydat obznajni w pracach administracyjnych jak i politycznych zechca oferty swoje przesyłać do Magistratu w Bojanowie, Bojanowa, dnia 30. lipca 1920. d 781-2

Urząd policyjny.

Dz olnego

książkowego

poszukuje b122

Starostwo w Chelmie poszukuje zaraz asystenta powiatowego i registratora

dobrze obeznanego w sprawach administracyjnych. Zgłoszenia z dołączeniem cipsu świadectw uprasza się jak najspieszniej nadesłać. Język polski w biśmie i słowie konieczny.

Starosta. d780

Kawiarnia Nowy Świat

Kupiec podróżujący

w Poznaniu dobrze zaprowadzony poszukuje posady. Zgł. pod z 2222 do eksp. Kurjera

Poszukujemy od 1. października br. ewentl. wcześniej za wysokim wynagrodzeniem:

urzędnika,

obeznanego dokładnie z sprawami hipotecznymi i sądowymi, d738

dzielnej książkowej i stenotypistki,

piszącej biegle na maszynie, z dokładną znajomością języka polskiego i niemieckiego.

Zgłoszenia piśmienne z dokładnym życiorysem, odpisem, świad. i podaniem warunk. przym.

Kasa Stanu Sredniego (Mittelstandskasse)

ulica Jazna 14.

Poszukujemy

zdolnych pomocników biurowych i kilka kancystek

piszących biegle na maszynie. d81

Dr. Roman May

Chemiczna Fabryka Tow. Akc. pl. Nowomiejski 4.

Przyjmujemy zaraz lub pozniej
uczni
o lepszym wykształceniu szkolnym. — Wymagaczenie pisane
zgłoszenia uprasza d 778-9
Polnik, Buk.

Przebieg zaraz
sekretarz dominjalny lub sekretarka
dokladnie obeznany z gospodarstwem i basowa kasa, showoscia Szumana
i z prowadzeniem robotarstwa dwunastego, ktorzy w wolnym czasie
znajdziej gosp. podrozowaniem. Zdobycza z doborzeniem koni
swiadectwa, krótkiego zyciorysu i przelozony przymlule d 776
Mojeznosc Augustowa, p. Maksymilianowo pow. bydgoski

Powazne Tow. Ubezpiec. od ognia
poszukuje zaraz b 134
szefa biura
Wynagrodzenie wysokie.
Pismienno zgloszenia upr. sig pod nr. 5335 do
"PAA", Poznan, Rycerska 8.

Zaraz lub od 1. wrzesnia po-
szukujemy biegłej sekretarki,
2 białych ekspedjentek
z branej zynosciowej. z 2722
M. Rotnicki, Gdański dom delikatesow,
Rycerska 38.

Poszukujemy zaraz
ksiązkowej.
Roznik w Gredzie. d 814

Przy tutejszej kasie komunalnej i oszczednosci jest
posada d 804
RENDANTA

wolna.
Penja 6 000 mk. rocznie, podwyzszona na 120 mk.
at do 10 300 mk., 500 mk. dodatku na mieszkanie i 500
mk. na manko. Przemem placi sig dodatki dla tony i
dzieci i dodatki drozozylane.
Poprzedni czas sluzby zostanie na wiek sluzbowej
oplaty palicowoy.

Reflektanci, ktorzy moga wieksza kase prowadzic
organizowac, obeznani takze z pracą w nowoczesnych
kaszach oszczednosci (tyro, czek, kontokorrent, depozy-
ty i efekty) moga sig zgloszic pod ponizej wypisanem
adresem. Tylko zawodowcy wlozacy w rachube Dzial
wstepu sluzby nalezy podac. Znajomosc jezyka polskiego
i niemieckiego w slowie i pismie konieczna.
Bródka, w lipcu 1920 r.
Przewodniczący Wydziala Powiatowego.

Czerwony Krzyż na miasto Poznań
odebral nastepujace dary w naturalnej i gotowca:

Panie Stryjska, Popielowna, Morkowska, Baranska
z Antonina 29 arkuszy papieru listowego 10 papiero-
sow, 3 kawalki mydla, 2 pudełka zapalek, 54 koperty, po-
czty, 6 kart, notes, 4 pióra, P. Stanislaw Kutnerowa 3
książki, 1 krzyż, Patrya fabryka papierosow 1/2 miliona
papierosow, PP. Kłobucki i Jezewska 6 ksiązek, P. Spizow-
ska 20 bandazy, 1 para spodni i koszula, 2 pary skarpet,
2 chusteczki, 100 papierosow, P. M. Przybylska 20 broszur,
P. Raczkowski 10 ksiązek, P. E. Kępczowska 3 przesierada
dla, P. Pakbert 2 chusteczki, 1 koszula, 1 ręcznik, papier
listowy, karty, ołówek, P. Cecylja Soboczniska 3 p. bandazy,
5 paczek waty, 5 paczek papieru, 1 torsonometr, 5 ołwo-
ków, P. Wysocki 1 cytra, P. Dzianbowska, Noskowskiego
1, 2 butelki zoku, P. Rogozinski, Słowackiego 11, 20 paczek
proszku „Tela“, 100 pastilek aromatycznych, P. Stablew-
ski, Zalesie 9 ksiązek, Komenda Miasta 50 000 papiero-
sow, P. Goradzowska, Aleja Marcinkowskiego 2 butelki so-
ku, 1 cytryna, 10 kartek, paczka kataryżny, 2 pary omuc-
ków, 3 paczki keksow, Sodalija sw. Piotra Klawera 50
broszur, Komenda Miasta i Tow. Artystow 30 000 papie-
rosow, 13 paczek tytoniu, 5 butelki soku, P. H. Nowakowa
papier listowy, koperty, ołówek, 23 broszurki i 1 książka,
P. Karpiński i Sp. 100 butelek soku winowego, P. Gede
fabryka likierow, 400 paczek z darami dla żołnierzy, P.
Przybyla, rzeźnik sw. Marcin 80 funt. wedlin, P. Ksawery
Górny 7 ksiązek, P. Wierzbicki, Szkolna 10 80 funtów
maki, P. Jan Kaczmarek 25 litr. soku, P. Dr. Kępczowska,
ul. Chelmonskiego 14 2 przesierada, 4 koszule, P. Zofia
Rogalska, Sniadeckich 6, 3 ksiązek, P. Prejiszowa, Kono-
pnickej 15, 10 ksiązek i kilka broszur, P. Wolniowiczowa,
Strzelcka 10, 20 broszur, P. Stefan Kula, 10 ksiązek, N. N.
10 ręczników, 3 bandazy, P. „Verena“ 1 str. cukierkow,
Dr. Kapuscinska, Podgorne 6 litr. winowego soku, N. N.
2 książki, P. Leonyna Gorodzowska, 3 kawalki mydla,
2 kawalki sera, 2 kubki, 1/2 funta herbaty, 4 scierki, 2 ręcz-
niki, PP. Antaszek, Zurkowska 3 ręczniki, poduszka, 63 pa-
pierozy, kubek do herbaty, P. Maria Bałkowska 1 zloty du-
kat dla ramji polskiej, P. Owsinska paczka guzikow, Bl-
błjotka Kraszewskiego gazety i książki, P. a Dubec i Dro-
zde 10 000 papierosow, P. Maria Janowska paczka her-
baty, P. Dr. Wilczewska, Słowackiego 18 6 ręczników, P.
Lysiński, Wyspianskiego 4 książeczka do nabozenstwa, N.
N. kosz swietojanek, 2 funty masla, 4 kaczki, 1/2 funta slo-
niny, P. Galdyńska, Koscielna 4, 15 ksiązek, 26 broszur, 4
egzemplarze „Przewodnika“, 3 funty kawy, 20 papierosow,
P. Wolyńska, Lukaszewicza 9, 12 ręczników, 6 serwetek,
P. Rom. Gorska, ul. Szymanskiego 8, 1 funt pierznik, P. Dr-
browski, Zupanski 1, 2 funty cukierkow, N. N. 8 ksią-
zek, 2 broszury, P. Kostrzynski 200 kart, P. Szeniogowa
Ogrodowa 13, 1 poduszka, P. Radzinski 20 broszur, P. Je-
sionek, Maltorzaty 23 czapka i ladownica, P. Jaworski,
Słowackiego 35, szabl, ladownica z kulami, uzdennica,
P. Przewozna, Zabikowo, 4 książki, P. Lukomski Chwali-
szewo 38/39, 220 kart, N. N. 3 książki, Stefan Kozicki 5 fun-
tów jablek, P. Bykowska, Miekiewicza 30 bandazy i t. p.
P. Rakowicz, 3 Maja 2, 3 str. smalcu, P. Lesinska, Rycer-
ska 2 1 dzbanek, 1 szcotka, 1 czerpak, P. Dalinska, sw.
Marcin 4, 4 książki, P. Maciejewska, Polna 13, 7 ksiązek,
8 broszur, 1 spiewnik, 40 papierosow, N. N. 8 broszur, P.
Raczyńska 3 paczki piernikow, 90 papierosow, pudełko
sliwek, pudełko agrestu, P. Przybyla, sw. Marcin 50 fun-
tów kiszek, Pani Dra. Borne 10 cytryn, paczka sucharkow,
2 książki, 1/2 funta herbaty, P. Szrajbrowski, Sew. Mielzyń-
skiego 1 000 papierosow, P. Jezykowska, Dąbrowskiego 5,
5 przesierada, 1 koszula, 2 ręczniki, 3 chusteczki, 3 pary
skarpet, P. Kostrzynski, 27 Grudnia, 300 kart, 2 broszury,
P. Jezykowska, Różana 22, 1 pazwa 2 ręczniki, scierka,
2 chusteczki, papier listowy, „Kryzys“ powiesc, P. Wolf
Kozłowska 2 funty sera, N. N. 10 broszur, 2 książki, W.
Długasiewicz 500 mk. Orwał 200 mk. Różynek 300 mk. Bła-
wat 200 mk. Kostecka 100 mk. Wojewodzina 1025
mk. Psarski 1 000 mk. Frackowski 320 mk. Rogozinski 100
mk. Tomaszewska 100 mk. Dr. Bolowski 1 000 mk. Szymi-
nski 100 mk. Matela 800 mk. Z Wojewodzina 2 000 mk. Ra-

Zadaję ochotniczo
Inzynierow dyplomowanych, architektow, budowlanych i technow-
budowlanych, kominacyjnych, inzynierow, elektroinzynierow i
mechanicznych — starszych i miodszych — asessow, gospo-
darczych i kancelaryjnych — pisarzy na maszynie — takzede jak
szesciok.
Ochotnicy majz relacje stowozu posady wlozacyz i stowoz
posady zablowone dotychczas przez wojskowych waznych rang
celena zwolnienia ostatnich dla frontu.
Przyjmowanie ochotnikow podlegajacych obowiazkowi sluzby
i bronii w ruce jest niedopuszczalne.
Ochotnikom nalezy sig przysla i pobory odpowiadajaca przeznac-
zonym im stanowiskom, a wiec prace gazy z dodatkami zajm-
wym, kwestara, porcja zynosciowa dla niego i rodziny, opoi itd.
Zgloszenia nalezy przelozic, wloznie osobiscie redagowanego
i napisanego zyciorysu i uwelzylomionych odpisow swiadectw
szkolnych i z praktyki z wyliczeniem ewentualnych osobistych
zycien do n 1177

Dzialu Budowlano-Kwaterunkowego
Chragu Generalnego Pomorza
w Gredziadzu.

Wydzial Powiatowy w Obornikach poszukuje natychmiast
rendanta d 755
powiatowej kasy oszczednosciowej i gminnej.
Pobory podl. Kl. IX. pragm. Nacz. Rady Ludowej
z wszelk. dodatkami, ktore pobieraja urzeczy panstw.

miasteczkoj rodzicow jako wzmo-
znicz z wys. wynagr. przyjmie zaraz
A. Skrzefuski,
sklad zegarkow, zloty
i biutaryj. z 2472
Poznan, ul. Dąbrowskiego 52

Poszukujemy zaraz
a) kierownika d 227
b) asystenta.
Kocme penja sluzbowej wyrost oberna pod ni 4000 mk.,
20 proc. penji zaradkowej i 30 proc. wszelkich poborow. dostaje
drozozylana 800 mk. na porozumienie, 1/2 penji i 1/2 dostaje
stuzozynowa dodatku na tony, 1/2 penji zarad. i 1/2 dostaje
szarozynowa dodatku na dzieci do lat 14.
pod b) wynosi obecnie roczna penja podrozowu 1000 mk.,
30 proc. penji zaradk. i 30 proc. wszelkich poborow. dostaje dro-
zozylana 700 mk. na porozumienie, 1/2 penji zarad. i 1/2 dostaje
stuzozynowa dodatku na tony, 1/2 penji zarad. i 1/2 dostaje
szarozynowa dodatku na dzieci do lat 14.
Nowe ustalenia poborow. obowiazku sig na zwiazania
ustawy sejmowej o poborach urzeczy panstw.
Reflektanci na posade kierownika musza byc obeznani
z przepisami ustawy ubezpieczeniowej i ustaleniami do prowadzenia
kasy oraz miec dluzszą praktyke w kasie chorych poza polne.
Dla posady asystenta wymaga sig znajomosci wszelkich
zachodzących i rac w kasie chorych.
Przy opoznialnym kwalifikacji jest przewiazane dotychczasowe
ustalenie z pismem asystentary.
Zgloszenia nalezy przelozic, wloznie przelozic z doborzeniem
zyciorysu i odpisami swiadectw do ponizszej kasy.
Szczegolny wyrost 2 sierpnia 1920 r.

Zarząd Związkowej Kasy Chorych na powiat szamotolski
tajczak 100 mk. Medigorowna 100 mk. Harn 100 mk. Bo-
baski 100 mk. Dzierzbowaki 300 mk. Wojciechowski 100
mk. Plucinski 100 mk. Dekulski 200 mk. Drangaszowna
940 mk. Urzednicy Urzedu Rozdzikowego 1629 mk. Dema-
nska 100 mk. Mikolajewscy 1 000 mk. Peikowski 100 mk. Ja-
rocka 100 mk. Gacka 100 mk. Swietlicz 100 mk. Placinski
100 mk. Zeyland 120 mk. Paczkowski 100 mk. Luczak 120
mk. Gajewski 100 mk. Zgorny 100 mk. Górczy 102 mk.
Kuzawczy 200 mk. Józwiakowie 140 mk. Sokolnicka 100 mk.
Błaz S. C. Obywateli Pracy 200 mk. Michalak 200 mk. Pi-
takówna 150 mk. A. A. 1 000 mk. Wybiarski dotek nadzw-
yczajny w sprawie palicowowej 1 000 mk. Kuzielaz 300 mk.
Oddzial z D. O. Gen. 1 500 Markiewicz 100 mk. Personal
Urzedu Zbozowego 1 000 mk. Szewczukowa 450 mk. Urząd
Zbozowy 5 000 mk. T. Krzyżanowski 5 000 mk. Szachowska
120 mk. Zaleska 120 mk. Denis 1552 mk. Radziewicz 100
mk. Szczepkowski 200 mk. Kuzar 100 mk. Olepniczak 200 mk.
Jastrzebski 100 mk. Jerszynski 120 mk. Garslony 140 mk.
Cechowski 100 mk. Gmaderzynski 200 mk. Ministerstwo
2 500 mk. Uniwersytet 1490 mk. Baum 100 mk. Głabiszowa
100 mk. Berowiakówna 100 mk. Kahl 100 mk. B. Z. S. Zab.
4730 mk. Rokiłowiczówna 100 mk. Raszewska 100 mk. Wo-
jewodzina 1000 mk. Broczyńska 200 mk. Zebrane przez
dzieci w Wilczu 145 mk. Maciejewscy 200 mk. Zebrane
przez robotników 1360 mk. Dannhäuser 100 mk. Dembicka
100 mk. Antaszk 200 mk. Rychliczy 110 mk. Szmidt 100 mk.
Trembeckiewiczowie 100 mk. Górczy 100 mk. Marinkow-
scy 100 mk. Bojanowski 5 000 mk. Szczyżewscy 220 mk. Ju-
lijan Pradziński 2 000 mk. P. Taczanowski 5 000 mk. P. Mo-
laga, Górna-Wilga 50 ksiązek

N. N. przez p. Chrzanowska 1 000 mk. P. Długasiewicz
500 mk. p. Chlapowski 100 mk. P. Rychlicki 925.80 mk. P.
Jaskiewicz 3 000 mk. Zebr. na slubie p. Kłobkowskich przez
p. Wojtkiewicza 160 mk. P. Dyr. Weber 500 mk. Kolo spie-
wackie Demblinskiego 400 mk. X. X. 400 mk. Wira 10 000 mk.
Korporacja Kupcow Chrzesc. 1 000 mk. Posener Credit
Bank 1 000 mk. P. Mrozowski 500 mk. Na srebrnem wese-
lu pp. Hskich 300 mk. Zjedn. zawodowe krawcow i kraw-
czyzn 155.75 mk. Oddzial czlonkow piekarni prow. 2025
mk. Zebr. na posiedz. cechu piekarsk. w Poznaniu 3 931.10.
Pani Gryszyńska 100 mk. Pani Zofia Mieczkowska 600
mk. X. Zwickert — Gerekwica 180 mk. Komenda miasta,
zebrane przez artystow, dziec kwietnia 25.7, 20, 70.53 mk.
1 88 763.94 mk. P. Szrajbrowski 1 505 mk. Pani Dobras-
kiewicz, metal pien, 4.30 mk. Wlasciciel fabryki Broh 500
mk. Herman Cohn, ul. Kanata 7 100 mk. Panna Zwar 10
mk. Drukarnia Poznanska, T. A. 20 000 mk. P. Litwinski
1 000 mk. PP. Marjausowa Glowaczy 1 000 mk. P. Julian
Pradziński 2 000 mk. P. Amrogowicz 200 mk. P. Hanzowa
100 mk. Zebr. na imien. p. Sokolnickiej 50 mk. P. Nitschke
100 mk. P. Zapolska 100 mk. P. Kostanin 300 mk. Od Kon-
troli pogranicznej zandarmurii Krajowej 100 mk. P. Jan-
kowski 100 mk. P. Gielnik 100 mk. P. Niemickiewicz 50
mk. Sroczyński 140 mk. P. Baszkiewicz 100 mk. P. Szereni-
cowa 320 mk. Dochód Szward. zapas. 7. Dywiz. 642 mk.
P. Raitk 140 mk. P. Dzierzbowka 50 mk. P. Krukowna
200 mk. P. Umbrellowa 100 mk. P. Niedban 50 mk. P. Ni-
bas 50 mk. P. Taczanowska 100 mk. P. Wojska 50 mk.
P. Schellenberg 520 mk. P. Kumerdówna 100 mk. P. Wier-
bicki 100 mk. P. Nowakowski 100 mk. P. Kaczmarek 1 000
mk. P. Przydzinski 100 mk. P. Walecka 100 mk. P. Her-
czyński 100 mk. P. Perlińska 120 mk. P. Jaworska 200 mk.
P. Lawicka 50 mk. P. Zieraska 70 mk. Ollara N. N. 100
mk. P. Anston 100 mk. P. Glinka 100 mk. P. Jeszke 109
mk. P. Maker 50 mk. P. Szczepanowski 100 mk. P. Mocz-
scy 60 mk. P. Ziemi 100 mk. P. Górski 100 mk. P. Lo-
ksandrowiczowie 100 mk. P. Blaszkieviczowie 60 mk. P.
Wielicki 50 mk. P. Osten 50 mk. P. Jahowska 50 mk. P.
Porawska 60 mk. P. Hanczerówna 100 mk. P. Dybowska
50 mk. P. Leitcheb Jan 1 000 mk. P. Chojnacki 100 mk.
P. Grapiński 300 mk. P. Jachimowiczowa 100 mk. P. Pol-
tyn 50 mk. P. Grzeszowski 80 mk. N. N. 60 mk. P. Bartle
100 mk. P. Rózek 100 mk. P. Oledzi 100 mk. P. Scholo-
wska 1 000 mk. P. Izak Kantz 1 000 mk. P. Fuchs 200 mk.
P. Malinowska 220 mk. P. Kiepiński 50 mk. P. Rowenka
50 mk. P. Jackowska 50 mk. P. Chudzynska 100 mk. P. Oj-
szewski 50 mk. P. Essmann 50 mk. P. Drzewicka 50

Miasto Rakto poszukuje
rendanta kasy komunalnej,
asystenta lub asystentki kasy komun.
sekretarza policyjnego.
Pobory wedle pragmatyki K. R. L. z wszelkimi dodatkami
drozozylanymi. Dokladna certy z zyciorysum uprasza do M. S. 20.
MAGISTRAT. d 766

Miasto Czempin poszukuje
RENDANTA
Kasy Miestkiej. Zgloszenia
uprasza Magistrat Czempin.
d 720

Rzadzca gospod.
Zonaty, lat 40 poszuk. posady
od kazdego czasu. Egt
upr. A. Burdak Paparzyn p.
Gorzuchowo pow. Czempin.
s 2342

KASJERKA
blagie w korespond. (zwyczajnie)
i kaszkowosci gosp. dostawczosci
na, znajome stuzki wstepne, po-
trzebna do wiekszego majetku od
1. 6. lub 1. 6. Zyciorys, kopie
swiad. i podanie wynagr. wysnag.
prod. upr. sig pod a 700 do eksp.
Kurjera Pozn.

AUTORYZOWANY
geometr z dluzszą prakty-
ka rząd. przyjmie posade
kierownika techn w odpow.
instytucji lub przedsiabierst-
wytwornim. Zglosz. „Geo-
metra“ poste-restante Strij
lub Puchow. n 1019

Krawcowy z 2117
bardzo zdolna we wszelkiej be-
szkieleczonej prarabie p. przy-
stajnej cenie, MYLANA z M. Leze.

Urzednik
w srednim wieku, zony, sil-
nie wykszcalony, przy-
stajniej praktyka biurowa w
powaznych przedsiabierstwach,
zupelnie samodzielny, zba, obecnie
na niewypowiedzian, stanowisku
w Poznaniu pragnie zmiana po-
sady, w tym charakterze w Po-
znanu lub okolicy. Kask sluzby
prod. 22197 do eksp. Kurj. Pozn.

KUPNA
Kupię dom
dobrej i kłosa móg ziemi w o-
kolicy Poznania lub na prowincji
Olsztyn pod z 2442 do eksp. Kurj.

Linoleum - chodnik
dobrej, dobrze utrzym., kupię zaraz!
KORNA, ul. Mlynska 9 IV. 2334-2

Poszukuje się rezerwow.
części do lorek
systemu Orenstein & Koppel
i R. Dolberg. Szyny sa ca.
7 kg ciężkie, tor 65 cm szer.
od firmy Orenstein & Koppel.
Of. z pod. ceny upr. sig pod
nr. 8511/12 do „Par“, Po-
znan, ul. Rycerska 8. b 99

Kupię dom
z wplatą 300-400 tys. Laskawa
okolicy pod z 2430 do ekspedycji
Kurjera. Podrozdniczy, wykluczeni.

Poszuk. kupna novel, lub uzyw.
olejami dwufokowej
dla zastosowania takowej przy
kotle parowym, oraz do tejez ceny
przybor, t. j. z gniotownikiem.
Zglosz. prosza nadzwydz. z oza-
czkowaniem ceny: PRISNIEWSKI,
Kiszowa, pow. Gniezno. 2306

Kucyka
lub lekkiego konia. Lask. zglosz.
uprasza sig pod z 2116 do Kurjera.

Kupię dom
o 3 pokojach lub wiecej, z ogro-
dem przy miedzi lub wiskarzej wsi
Jana R. i os. z 2431 u pani So-
kolnickiej, ul. Rycerska 33. b 123

Szare i białe myszy
i kroliki
kupuje 4706
Instytut bydlarzy zwierzat,
Bydgoszcz, Zaczisze 8.

Poszukuje się kupna
szlany oszkłonej.
Zgloszenia pod z 2482 do
ekspedycji Kurjera.

P. Sikarska 50 mk. P. Demblinska 50 mk. P. Demblinska 50
mk. P. Eszmann 50 mk. P. Seyda 100 mk. P. Warzecka 50
mk. P. Wlodarczy 200 mk. P. Spazewska 60 mk. P. Skor-
ski 50 mk. P. Napieralski 50 mk. P. Koneczny 200 mk. P.
Kurpin 120 mk. P. N. N. 50 mk. P. Gusecinski 100 mk. P.
P. Englikówna 330 mk. P. Michalowski 50 mk. P. Matysiak
50 mk. P. Swiniarska 50 mk. P. Zablocki 200 mk. P. Char-
zabowska 60 mk. P. Szyperski 100 mk. P. Swidowite 100 mk.
S. P. 800 mk. P. Jelski 50 mk. P. Wencok 100 mk. P.
Przybylska 330 mk. P. Szewczukówna 50 mk. P. Andrwałt
100 P. Gregorowicz 100 mk. P. Gregorowicz 100 mk. P. Wo-
zinski 100 mk. P. Lilekowna 50 mk. P. Wencok 100 mk. P.
Wencok 50 mk. P. Kolodziejczak 100 mk. P. Kapiński 100
mk. P. Danilewski 100 mk. P. Andrzejewski 100 mk. P.
Hudakowice 50 mk. Zieliński 130 mk. P. Palfasowa 50 mk.
P. Tredowicz 60 mk. P. Kapiński 100 mk. P. Kierska 50
mk. P. Przybylska 100 mk. P. Nowicki 100 mk. P. Perpidny
109 mk. P. Kujawa 30 mk. P. Matecki 210 mk. P. Fernba-
chówna 50 mk. P. Rozkoszny 100 mk. P. Galoccy 75 mk.
P. Kroczyński 50 mk. N. N. 500 mk. N. N. 100 mk. P. Paru-
szewska 100 mk. P. Zurawscy 100 mk. P. Otmianowski 200
mk. P. Sawicka 50 mk. N. N. 100 mk. P. Piater 100 mk.
P. Stenzel 50 mk. P. Martin 50 mk. P. Wawrzyniak 50 mk.
P. Ciegliński 50 mk. P. Bytner 50 mk. P. Kohlerowa 100
mk. P. Moses Schoenfeld 600 mk. P. Karpiński 50 mk. P.
Wagner 100 mk. P. Rafaj 100 mk. P. Klaczyńska 85 mk.
P. Zaleska 100 mk. P. Pitechowski 100 mk. P. Skarbot-
Kopietulski 100 mk. P. Aleksandrowicz 75 mk. P. Leitge-
ber 100 mk. P. Szorupka 100 mk. Przyłacki 50 mk. P. Wil-
dowa 100 mk. P. Wrembel 100 mk. P. Rosinski 50 mk. P.
Kranz 50 mk. N. N. 50 mk. P. Tymontekki 50 mk. P. Wit-
kowska 50 mk. P. Czastowski 50 mk. P. Drawentowicz 100
mk. P. Siteberowicz 100 mk. P. Lany 50 mk. P. Chawlo-
wski 200 mk. P. Konopiński 50 mk. Steszewski 50 mk. P.
Wichrowski 60 mk. P. Glowinski 50 mk. P. Adamczewski
50 mk. P. Kaczmarekowie 200 mk. P. Ziembowska 200 mk.
P. Janta Polczyński 50 mk. P. Szafarzewicz 100 mk. P.
Klinge 100 mk. P. Lenke 50 mk. P. Turmanka 60 mk. P.
Rymarowicz 100 mk. P. Richter 50 mk. P. Kuzajowa 200
mk. P. Jeziorowski 100 mk. P. Wysoki 50 mk. N. N. 80
mk. P. Weigi 100 mk. P. Schadkowscy 100 mk. P. Czajko-
wska 50 mk. P. Kiewnagenowice 100 mk. P. Rodkiewicz
1 800 mk. P. Bayerleja 50 mk. Ks. Pr. Klarwicz od N. N.
200 mk. P. Rączkiewiczowie 500 mk. P. Glinka 400 mk. P.
P. Nekorawska 50 mk. P. Głabiszowa z Klony Branso-
letke, P. Pankowna 200 mk. P. Perlikowski 50
mk. P. Bruch 50 mk. P. Plotka 50 mk. P. Sokolnicki
200mk. P. Zieliński 100 mk. P. Kuliński 50 mk. N. N.
i P. Sroczyńska 100 mk. P. Ruciasoy 100 mk. P. Splawin-
ski 100 mk. P. Kalwary 200 mk. P. Warszawski 100 mk. P.
Czubiński 50 mk. P. Mańkowskie 100 mk. P. Outy Leon
1 000 mk. P. Skoroszewski Wlady 1 000 P. Rutkowski Na-
poleon 2 000 P. Majewicz 100 mk. P. Koscielski 100 mk. P.
Rutkowski 100 mk. P. Stoński 50 mk. P. Bratkowski 250
mk. P. Stoński 100 mk. P. Siewkowska 50 mk. P. Rudni-
cki 60 mk. P. Kaczmarekowie 100 mk. P. Schiller 100 mk.
P. Wojciechowski 150 mk. P. Wojciechowska 150 mk. P.
Szafarski 50 mk. P. Zmudzinski 1 000 mk. P. Kowalska
60 mk. P. Kocialkowski 50 mk. P. Alejski 50 mk. P. Berek
50 mk. P. Dworczyk 50 m. P. Filarska 50 m. P. Labuziński
50 mk. P. Sliwinski 50 mk. P. Szoster 100 mk. P. Malachow-
ski 500 mk. P. Pajzerski 100 mk. P. Matuszewski 100 mk.
P. Domagalski 100 mk. P. Wojciechowska 100 mk.

POZNAŃSKA SPÓŁKA DRZEWNA TOW. AKC. - W POZNANIU

WYDAŁA II. EMISJĘ ARCYJ W KWOCIE 3 MILJ.
MAREK. DOTYCHCZASOWI AKCJONARJUSZE OTRZYMAĆ
MAJĄ ZA OKAZANIEM ARCYJ SWYCH NA KAŻDĄ POSIADANĄ
ARCJĘ I NOWĄ PO KURSIE 125%. ZGŁ. PRZYJM. NASZ DEPARTAMENT
HANDLOWO-PRZEMYSŁ. W TERMINIE 2 MIESIĘCY OD NINIEJSZ. OGŁOSZENIA.

POZNAŃ, DNIA 3. SIERPNI 1920. b133

BANK ZWIĄZKU SPOŁEK ZAROBKOWYCH.

Kupujemy jeszcze

dalsze partje n 1056

koniczyny białej i szwedzkiej

i prosimy o nadsyłanie próbkowanych ofert

Bank Rolniczo-Przemysłowy

Tow. Akc.

Poznań, ul. Podgórna 10a. Adr. telegr. Frumentbank.
Telefon 5095, 2873, 2874.

Za szczerze dowody współczucia, wspa-
niałe wieńce i liczny udział w pogrzebie mej
ukochanej żony i naszej córki s. p.

Heleny Wiśniewskiej

składamy na tej drodze serdeczne

podziękowanie.

Strapieni

maż i rodzice.

z 2750-1

Dr. med. Zmigród 4821

Stary Rynek 75 Stary Rynek 75
przyjmuje od 4 1/2 do 6 1/2 po południu

Posiadłość fabryczna

z domem mieszkalnym b 128

w większym garniz. mieście Pomorza na sprzedaż.
Budynek fabryczny jest masywnie zbudowany; parter
i 3 piętra, około 3000 qm użytecznych lokali roboczych
i składnic. Nadaje się na każde przedsię-
wzięcie. Masywne stajnie, wielkie podwórze i
place budowlane. Dom z 9 mieszkaniami położony w
ruchliwej ulicy przy tramwaju. Poważni reflektanci z
większą gotówką zechcą zgłosić się pod nr. 8226 do
biura ogłoszeń „PAR”, Poznań, ul. Rycerska 8.

Dobrze prosperująca

drogeria w Księstwie Poznańskim

Jest zaraz do sprzedania ewil. z domem (pow. miasto, gimnazjum,
wyższa szkoła żeńska, jeziora, łaźniki, zdrowe stosunki). Obrót
400-500 000 rocznie. Do objęcia potrzeba 200 000 mk.

Zgłoszenia uprasza się do biura ogłoszeń „RUCH” Poznań
pl. Wolności 3 pod J. S. 219. n 1121

2 motory ssące (Sauggas)

fabrykatu braci Körting J.-A. w Hanowrach Nr. 10705 i 10311 40-45
P. S. z przyrządami jak: generatory, parowniki, skrubery, oczyszc-
zacze, rezervoary i rury złączkowe do sprzedania. Rok fabry-
kacji 1914, motory są dobrze utrzymane. — Blizsze szczegóły na
miejscu przy zobaczeniu maszyn ew. piśmie. d721

Magistrat Wronki.

FABRYKA MEBLI

Martin Neustadt Starogard Pomorze

dostarcza znowu pod korzystnymi warunkami
szaf do rzeczy, szafy, łóżka sosnowych, olaszowych, brzo-
zowych i prawdziwych orzechowych, także ram do firan i wyrobów
tokarskich. Katalog i cenniki na życzenie; sprzedaż tylko odsprze-
dzającym i stolarniom. d722

Towary żywnościowe

fasolę jadalną, groch, kakao, tłuszcz, ryż, zapalki,
nasienia, herbatę, cukier, poleca pierwszorzędny dom-
om towarowym, loco towar także za kontraktem.
S. GUTSTEIN, GDAŃSK — Remerstrasse 11.

Dla spedytorów!!

Z powodu rozwiązania zbąszynskiego placu wy-
ścigowego jest do sprzedania bezpośrednio przy
dworcu w Zbąszyniu położona posiadłość, ca. 22000 m²
obszaru, z 2 obszernymi domami mieszkalnymi, po-
krytym terenem wyscigowym. 2 duże, masywne
stajnie (na 70 koni), obszernymi ubikacjami podwo-
zowymi i kilku mrg. ogrodu (ewil. teren budowlany)
najwięcej dającym do sprzedania. Blizszych informacji
udzieli dyrektor Wentzel w Zbąszyniu. b49

SKŁAD PAPIERU

z pięknym urządzeniem i zapasami na Pomorzu
w większym mieście natychmiast za gotówkę do sprze-
dania. Zgłoszenia uprasza d805
K. Knieciowski, Poznań, ul. Działynskich 3.

Masywne urządzenie składowe

kompletne z zabudowaniem okna wysięgowego, lustrami stalowymi
ca. 25 metr. bież. regali, stoim składowym, drabinami, krzesłami,
dużymi lampami gazowymi, utężyjami dekoracyjnymi, płytami
krystalowymi etc. prawie nowe i zupełnie dobrze zachowane. Na-
daje się specjalnie do składu obuwia, za bardzo przystępną cenę
do sprzedania. Łaskawe zgłoszenia pod R. P. 9933 do Tow. Akc.
Reklama Polska, Poznań, Alja Marcinkowskiego 6. n1077

Kamienica

w Ryнку w Lesznie w najlepszym położeniu, na-
dająca się na każde przedsięw. zaraz na sprzedaż.
Zgłosz. przyjm. eksped. Kurjera Pozn. pod z 2370.

Większa kamienica

narożnikowa z dawno zaprowadzoną fabryką likierów
w Poznaniu z powodu wyjazdu do Niemiec do sprze-
dania. Prędko decydujący się kupy zechcą się zgłosić
do eksp. Kurjera pod z 2170.

25 ubikacyj

przy pryncypalnej ulicy Krakowa w domu dwu-
piętrowym obok Ryńku głównego z dwoma
sklepani do wynajęcia. Wiadomość listowna
Kraków, Skrytka pocztowa 136. b48

P. T.

b131

Po przeniesieniu, gruntownej renowacji i instalacji

ZAKŁADU ARTYST.-LITOGR. I DRUKARNI

firmy

ANTONIEGO ROSE W POZNANIU,

które drogą kupna nabyliśmy na własność, polecamy się do wy-
konania WSZELKICH PRAC w zakresie ten wchodzących.

Z wysokim szacunkiem

„POL” Polska Mech. Fabryka Wyrobów Papier.
(dawn. Cohn & Sieburth) T. z o. p.

Poznań, Grobla 14.

MECH. FABR. TYTEK I TOREBEK | ZAKŁAD ART.-LITOGRAFICZNY
FABRYKA ZESZYTOW SZKOLNYCH | DRUKARNIA AKCYDENSOWA
No. TELEFONU: 3261. | DEPESE: „POL”.

Motor gazowy, model „Deutz” 2 PS, leżący, mało używany,
28 cm stęb., koło obrotowe 1500/400 mm ko-
rzystnie za 18000 mk., maszyna do siera-
nia mięsa do rzeźnictwa pędzonych siła, zupełnie nowa, wkładnik
650 mm, średn. 120 mm, gwint silnikowy za 4500 mk., 120 m rur
z lanego żelaza 100 mm średn. psyjowej dejącemu, 2500 tyłek
bleszanych, wypolerowanych, tyłek 900 mk., 1500 krat ochron-
nych do drzew, 11/2 X 50 X 150 cm X 1,2 mm, grubo pocytko-
wane, dalej wielka ilość drutu kołozastawo pocyk, plecionka
druciana, piec z kotłami do gotowania na 600 lit. i maszyny
rolnicze do sprzedania przy natychmiastowej dostawie z składnicy
w Chojnicach (Pomorze). z2598

Gerhard Fliegel, Chojnice, (Pomorze)

ulica Dworcowa 6. — Telefon nr. 205.

Papier do pakowania

w rolkach i arkuszach

w wszelkich wielkościach poleca d807

- Hurtowny skład papieru -

WACŁAW GOŹDZIEJEWSKI

Poznań, ul. Szewska i przy ul. Wielkiej T. 1858.

Nasienie rzepy ścierniskowej

w większych i mniejszych partjach

poleca d 699

Rolnik w Sierakowie, (Telef. 1)

Kino do sprzedania!

bejmujące 400 miejsc, z dobrymi, mocnymi maszynami
pierwszorzędnie urządzone, rocznie 100,000 mk. czys-
tego zysku, z powodu przesiedlenia za niską cenę mk.
225,000. b25

Spieszne zgłoszenia uprasza L. Lewinsohn, Leszno.

Na sprzedaż:

gospodarstwa wiejskie i posiadłości miejskie wszelk
rodzaju, dzierzawa gospodarstwa o 1200 morgach.

W. Meyer, dom komisyowy

Poznań, ul. Polna 4 III

Godziny przyjęć od 9-11 i od 2-4. n 999

Rzadka sposobność!

Majątek rycerski 2900 morg. blisko wielkiej stacji
na Pomorzu po 2000 marek polskich od nirodaka na-
tychmiast do nabycia, sprzedaż spowodowana opuszcze-
niem Polski. Refl. winni posiadać circa 4000000 mk
polsk. Zgł. pod adr.: Hotel Britania, pokój 25. z2286

Dobra Garzelnicza

ca. 2000 morg. w byłych Pru-
sach Wschodnich (terytorjum
polekie) z kompl. żywym i martwym inwentarzem, tani
do sprzedania. Tylko prędko decydujący się reflektanci,
mogący wpłacić minimum 1 1/2 miliona, mogą zaciągnąć
osobistych informacji u administratora A. E. Kunza,
Świecie n/W., ul. Dworcowa 34.1. Na listy nie odpo-
wiada się. Telegraf. poprzednie zgłosz. pożądane. z 2247

Luksusowe skrzynie powozne

do przedziałów vis-à-vis,

wozy parkowe,

wozy myśliwskie, karjolki

bryczki i samowózki

do dwóch, trzech i czterech siedzeń

do tego stoż. koła i dolne podstawy

poleca

L. Hempler, FABRYKA

BYDGOSZCZ, ul. Dworcowa 77. n889

TUNEL EUROPEJSKI

ZJEDNOCZENIE
PRACOWNIKÓW GASTRONOM.
POZNAŃ, UL. KANTAKA 2-4

POLECA SWĄ WYBORNĄ

**KUCHNIĘ
POLSKĄ** n871

OBFITY ZIMNY BUDET

DOBRSZE TEMPERO ANE PIWA ZNAKOMITE WINA I LIKIERY

PRZYJMUJE SIĘ ZAMÓWIE IA POZA DOMEM

ALA DO ZEBRAŃ " " " " SALA DO ZEBRAŃ

Wschodnio-Indyjsko-Europ. Tow. Imp. i Eksp.

Sorabaia—Gdańsk—Bydgoszcz poleca z swych

40-miljo-
nowych **zapasów tabaki**

dla grosistów i fabrykantów: z składnicy transito Bydgoszcz,
Gdańsk lub Rotterdam Virginia, tureckie i egipskie liście,
dla detalistów: odpadki na papierosy czyste-żółte, aroma-
tyczne w paczkach banderolowanych po 75, 125 i 250 gr.
po 210,— mk. za funt. Odłamki od liści tureckich pod
gwarancją czyste, jasno-żółte w paczkach po 50 i 250 gr.
po 130,— mk. za funt, to samo w balotach po 100 funt.
po 120,— mk. Nadzwyczaj dobrą mieszankę z czystej
pod gwarancją Virginji, kentuckiej oraz tureckiej tabaki
w paczkach po 50, 100 i 250 gr. po 150,— mk. za funt,
luźno po 140,— mk. Dla fabryk cygar: większą
ilość jasnej wkładki bardzo korzystnie.

Paczki 9-funtowe wysyła się na próbę za poprzedniem
nadesłaniem zaliczki dołącznie 2 mk. za każdy funt na porto
i opakowanie. Dostawa odwrotna przez b21

Fabrykę Tabaki Bloch,

Bydgoszcz, Unji Lubelskiej 1a (Follerstr.).

Baczność! Baczność! Kupuję używaną garderobę

meńską i damską oraz dziecięcą i obuwie
plac najwyższe ceny. Oferty skierować pod adresem d743-4
Franciszek Zieliński, Poznań, Rycerska 32.

Za pozwoleniem Urzędu
Mieszk. posz. się natychm.

lokalu

na zakład przemysł., może
być w dawnej fabryce.

Zgłoszenia pod z 2114 do
ekspedycji Kurjera.

Czy to możliwe?

Z Kępna otrzymujemy następującą wiadomość: W katowni pruskiej w Moabitcie siedzi od początku stycznia do-
tąd kilkudziesięciu Polaków z Kępna i okolicy internowa-
nych przez Niemców w przeddzień zajęcia reszty Poznań-
skiego. Ludzie ci są pewni, że naród i rząd polski pamię-
tają o nich, upomną się i wydobędą z rąk Niemców.
Jak dotąd nadzieje ich są płonne, rząd prócz obietnic czy-
nionych co kilka tygodni, na żadną akcję poważniejszą
w rodzaju internowania odwetowego zdobyć się nie może.
Naród zaś milczy, nie pomnąc, że uwięzieni są ci, co dla
sprawy nieśli mienie i życie w ofierze.

Czas najwyższy ocknąć się i spowodować rząd do
energicznych kroków, aby ci, co cierpią za polskość wie-
dzieli, że naród o nich nie zapomni.

Podając powyższe, zaznaczamy od siebie, że wprost
wierzyć się nie chce, aby Niemcy mieli więzić jeszcze Po-
laków, internowanych w styczniu. Przecież stanął obopól-
ny układ co do wypuszczenia wszystkich jeńców, internowa-
nych i więźniów politycznych zwracamy się tedy z ape-
lem do rządu, aby bezwzględnie i natychmiast zbadał isto-
tny stan rzeczy i na razie, jeżeli informacje powyższe zgad-
zają się z rzeczywistością, z największą energią zażądał
uwolnienia uwięzionych wzgl. zarządził środki odwetowe.
Sprawa ta musi być wyjaśniona publicznie, aby kres po-
łożyć zanepokojeniu społeczeństwa.

Niemcy w Polsce.

Niemcy w Polsce tworzą zwarty front, usobiony
w Zjednoczeniu niemieckich posłów sejmowych, któ-
rzy, aczkolwiek wyszli z różnych dawniejszych odła-
mów politycznych, dziś jednoczą się pod hasłem soli-
darności bezwzględnej „Eins sein ist alles! Zjednocze-
nie niemieckich posłów opiera się na Partii Niemieckiej
(Deutsche Partei), zrzeszeniu politycznym wszystkich
Niemców w całej Rzeczypospolitej, bez względu na
dzielące ich dawniej różnice społeczne i partyjne. Par-
tja wydaje hasła polityczne, których słucha każdy wła-
ściciel ziemski, robotnik, kupiec, rzemieślnik bez za-
strzeżenia swych odrębnych interesów stanowych lub
nawet wyznaniowych. Przewodnią ideą Partii Niemiec-
kiej jest całość i rozwój niemieczyny w Polsce.

Jak podkreślano na ostatnim zebraniu Partii,
współdziałają z nim w właściwym sobie zakresie
„Deutschensbund“, zrzeszenie kulturalno-oświatowe,
i stowarzyszenia zawodowe i gospodarcze, głównie
„Związek kół rolniczych“. Zwłaszcza „Deutschens-
bund“ jest organizacją bardzo rozległą i działa nader
wydatnie; utrzymuje biura prawne, doborowe teatry
wędrowne, szkoły i różnego rodzaju kursy oświatowe
i wydaje w Bydgoszczy własne pismo „Deutsche Nach-
richten“. Działalność jego opiera się na ofiarnej pra-
cy licznej u nas inteligencji niemieckiej, na znacznej-
szych funduszach przyjętych skądinąd i na stałych do-
chodach z dobrowolnych podatków jego członków.

Wprawdzie istnieją jeszcze dwie organizacje poli-
tyczne, nie podporządkowujące się ściśle Partii Nie-

mieckiej. Jedną z nich, Niemiecka Partja Demokraty-
czna, stoi nawet do pewnego stopnia w przeciwieństwie
do tamtej, posądzając ją o zachowawczość i zastrzeżę-
cie swą odrębność społeczną. Demokraci nie są jed-
nak zbyt liczni, choć w ostatnim czasie rozwijają żywą
działalność szczególnie na prowincji, by pomnożyć
swoje zastępy. Zespół posłów sejmowych nie podo-
ba się Partji Demokratycznej jako zbyt prawicowy (nie
demokratyczny), więc w przyszłości (jak dziś głosi)
postawi przy wyborach własnych kandydatów. Nie u-
lega jednak wątpliwości, że gdy krytyczna chwila wy-
borów nadejdzie, Partja Demokratyczna poczuje się tak
blisko spokrewnioną z Partją Niemiecką, iż zgodzi się
na jego listę, o ile ta przyjmie do niej kilku jej kandy-
datów.

Druga organizacja samodzielną, to „Deutsche Zen-
tralarbeitsgemeinschaft“. Opiera się na stowarzysze-
niach robotniczych i dąży, jak głosi, do utrzymania
zgodnego współżycia Niemców i Polaków. Utrzymuje
kontakt ściśle z Partją Niemiecką, choć i jej nie po-
doba się obecny skład Zjednoczenia sejmowego. W
Wielkopolsce liczy niewielu zwolenników, więcej na
Pomorzu, gdzie też wydaje własne pismo „Mitteilungen“
w Tczewie.

Prawdopodobnie pójdą drogą niezależną od Partji
Niemieckiej socjaliści niemieccy, którzy obecnie szre-
gują się około tygodnika „Volkszeitung“ w Byd-
goszczy.

Widać więc, że najważniejszą organizacją polity-
czną wśród Niemców jest Związek Niemiecki. Jego
czołową twórczą rolę nieprzejednaną dla polskości, zwolen-
niczy hakatystycznego „Posener Tageblattu“, którego
redaktor naczelny p. Peck należy do zarządu Związku.

Z Rady miejskiej.

W chwili, gdy waży się losy naszej Ojczyzny, i przedsta-
wicielstwo grodu naszego nie pozostało obojętnym na żywy
oddech społeczeństwa i głos wielkiego obowiązku samoobro-
ny narodowej czemu dało wyraz na środowym nadzwyczaj-
nym posiedzeniu, którego głównym przedmiotem obrad stanowiła
też sprawa opodatkowania się na fundusz Obrony Państwa.

Obrady zagał przewodniczący dłuższym przemówieniem,
wskazując na odezwę generała Hallera, zwracającą się do
ofiarności społeczeństwa na rzecz Obrony Państwa. Każdy
obywatel — podkreśla mowa — powinien uważać za swój
moralny obowiązek, w chwili potrzeby złożyć daninę na o-
tarczu Ojczyzny w formie dobrowolnej składki, której wyso-
kość niech każdy sam określi. Jednymyślnemu patriotycznemu
życzeniu zgromadzenia należałoby dać wyraz w rezolucji
następującej brzmienia:

„Rada miejska uważa za obowiązek moralny i naro-
dowy, aby każdy obywatel opodatkował się w takiej wy-
sokości, jaką mu nakazuje sumienie, najmniej zaś w wy-
sokości podatku dochodowego“.

Prezydent miasta w gorącym apelu przemawia za przy-
jęciem proponowanej rezolucji. Radni pp. Dr. Stark i Grze-
gorzewicz godzą się zasadniczo na propozycję, woleliby
jednak zamiast dobrowolnego, przymusowego opodatkowania,
Po przemówieniu jeszcze pp. Budzyńskiego i Kliszczyńskiego

zebranie uchwała przedłożoną przez przewodniczącego rezolu-
cję jednogłośnie, a więc włącznie z głosami niemiec-
kimi.

W dalszym ciągu obrad zajmowało się zebranie poda-
niem, wniesionem do Rady miejskiej przez doróżkarzy (woźni-
ców) o interwencji w sprawie strajku doróżkarskiego. Prze-
wodniczący poleca sprawę przekazać do rozpatrzenia magi-
stratu, ponieważ Rada miejska nie jest w kwestji tej kom-
petentna.

Radny p. Follher bierze w obronę strajkujących do-
różkarzy, dowodząc, że obecne ich zarobki są stanowczo nie-
wystarczające.

Prezydent p. Drwęski zaznacza, że zatargiem zajął się
już magistrat i po porozumieniu z Starostwem Grodzkim
uchwaloną zostanie prawdopodobnie nowa taryfa doróż-
karska.

Radny p. Budzyński przytacza szereg przypadków do-
wodzących szorstkości i nieusłużności ze strony doróżkarzy
wobec publiczności i prosi, by magistrat i w tym kierunku
poczynił odpowiednie kroki.

Radny p. Pendowski zaleca, aby doróżkarzom, podob-
nie jak wszystkim innym woźnikom, zamiast procentowych
płacono stałe zarobki.

Z kolei komunikuje p. przewodniczący, że na wniosek ma-
gistratu do Naczelnika Państwa, aby 15. pułk Ułanów Wielko-
polskich i 55. pułk piechoty mianowano „pułkami poznań-
skimi“, nadeszła od Głównego Dowództwa odpowiedź, że ży-
czeniu temu stało się zadość.

Intendantura D. O. Gen. zwróciła się do magistratu z pro-
sba, aby czas zamykania składów z artykułami spożywczymi,
a więc składów rzeźniczych i piekarskich, ze względu na lic-
zny zastęp pracowników zatrudnionych w zakładach wojsko-
wych, przedłużono o godzinę. Czynnąc zadość temu życzeniu,
uchwalono czas otwierania i zamykania składów kolonialnych,
rzeźniczych i piekarskich ustalić w sposób następujący: w so-
boty i poniedziałki od 8—12 i od 3—7, w wszystkie inne dni
od 9—12 i od 3—7.

Celem zadokumentowania wdzięczności dla żołnierza wy-
jeżdżającego na front proponuje magistrat wyznaczyć z fun-
duszów miejskich do dyspozycji Czerwonego Krzyża 20 ty-
sięcy marek.

Pan Dr. Stark godzi się zasadniczo na propozycję, ży-
czy sobie jednak, aby ze względu na rzekome niedomagania
zarządu Czerwonego Krzyża zasilek ten stawiano do dyspo-
zycji innej instytucji. Radni pp. Budzyński i Pendowski
stawiają w obronie Czerwonego Krzyża i proponują pro-
ponowaną kwotę podwyższyć nawet do 25 000 mk., na co ze-
branie ostatecznie się też godzi.

Po wysłuchaniu kilku innych jeszcze życzeń, szczególnie
z dziedziny aprowizacji, przewodniczący zamknął posiedzenie
o godzinie 1/9.

OSOBISTE.

* Ślub. W uroczym kościółku Panny Marji w Po-
znanu pobłogosławił we wtorek ks. Feliks Bocian w asy-
ście ks. dziekana Rupińskiego i ks. Józefa Janiszewskiego
związek małżeński pomiędzy aptekarzem panem Romanem
Bethgem Rupińskim, będącym obecnie w służbie armji
w Poznaniu, a panną Heleną Bocianówną z Zbąszynia.
Do nowożeńców przemówił w gorących słowach od ołta-
rza wuj młodego pana, ks. dziekan Rupiński. Grono naj-
bliższych krewnych podejmował z serdeczną gościnnością
brat młodej pani, podkaszoszy archikatedrałny, ks. Bocian.
Na uczcie weselnej nacechowanej powagą chwilę, zebrał
znaczącą sumę na żołnierza naszego do dyspozycji
Czerwonego Krzyża.
K. d864

PRACA

150-200 szwaczek
do szycia koszul i kalesonów wojskow. poza domem potrz. zaraz
Poznańska fabryka bielizny
ul. Wroniecka nr. 6-8, I p. z2717-18

Potrzebna zaraz samodzielna
książkowa
obeznana z ksiązkowością zaprowadzoną w Rolnikach. d 855
Oferty z podaniem pensji itd. należy przesać do
ROLNIKA, Spółka zap. z ogr. odp., Ostrzeszów.

Bank Ludowy w Wągrowcu poszukuje
członka Zarządu
oraz **ksiązkowego** lub **ksiązkowej**
Zgłoszenia upr. się nadesłać do podpisującego przewodniczącego R. N.
d 858 **E. Sroczyński, Wągrowiec.**

W Chodzieży wakuje posada d 857
burmistrza
Pensja podstawowa wynosi 8000 mk. i inne służ-
bowe pobory według pragmatyki N. R. L., także do-
kładki drożyniane. Reflektanci z znajomością i do-
świadczeniem we wszystkich sprawach administracji
komunalnej, władający językiem polskim i niemieckim
w słowie i piśmie, zechcą zgłoszenia z życiorysem
i świadectwami uwierzytelnionymi oraz podaniem refe-
rencyj nadesłać natychmiast najpóźniej do 25 sierpnia br.
Magistrat miasta Chodzieży.

Potrzebna zaraz doświadczona d 858
kasjerka
na większy majątek w pobliżu Poznania. Piśm. zgłosz. przyjmuje
Tow. Akc. „POWIERNIK“
Poznań, ulica Seweryna Mięłyńskiego 1.

w Komunalnej Kasie Powiat. w Grodzisku
wakuje posada
rendanta powiatowego
Pobory według pragmatyki. Zgłoszenia uprasza się do d 823
Przewodniczącego Wydziału Powiatowego.

Chłopców na stację
przyjmie nauczycielka d 828
Ulica Raczyńskich nr. 2 II. piętro na lewo.

Sekretarz Wydziału Powiatowego,
asystent „ „
rendanta powiatowej kasy komunalnej i oszczęd-
są potrzebni zaraz do tutejszego starostwa.
Szczegółowe piśmienne zgłoszenia z dołączeniem
zyciorysu i odpisów świadectw przyjmują
Starostwo w Ostrzeszowie.

a wieś w pobliżu Gniezna potrzebna egzaminowana nau-
uczycielka do uczepki 5-tej klasy licealnej i dwójka młod-
szych dzieci (7 1/2 i 6 lat). — Wymagana muzyka i konserwa-
cja francuska. Zgłoszenia z podaniem kwalifikacji, referen-
cyj i żądanej pensji uprasza się nadesłać do Kurjera Poznańskiego
pod nr. d 749.

Poszukujemy zaraz
ksiązkowej.
Rolnik w Środzcu. d 814

Dyrekcja Poczt w Poznaniu rozpisuje z dniem dzisiejszym
konkurs na d 788
kierownika Zarządu technicznego
przy Urzędzie telegraficznym w Poznaniu z uposażeniem
według VIII klasy piac pragmatyki służbowej Komisarjatu N. R. L.
Ubiegając się o posadę należy pierwszorzędnie siły zawo-
dowe jak inżynierowie, mechanicy, inż. elektrotechnicy i t. p.
Termin konkursu trzy tygodnie.
Dyrekcja Poczt w Poznaniu.

Poszukujemy zaraz
a) **kierownika**
b) **asystenta.** d 827

Roczna pensja rezydenta wynosi obecnie pod a) 6000 mk.,
30 proc. pensji zasadniczej i 30 proc. wszelkich poborów dokładki
drożyniane, 800 mk. na pomieszkanie, 1/2 pensji i 1/2 dokładki
starszeństwa dodatku na żonę, 1/2 pensji zasad. i tyleż dokładki
starszeństwa dodatku na dzieci do lat 18,
pod b) wynosi obecnie roczna pensja podstawowa 4000 mk.,
30 proc. pensji zasad. i 30 proc. wszelkich poborów dokładki dro-
żyniane, 700 mk. na pomieszkanie, 1/2 pensji zasad. i 1/2 dokładki
starszeństwa dodatku na żonę, 1/2 pensji zasad. i tyleż dokładki
starszeństwa dodatku na dzieci do lat 18.
Nowe ustanowienie poborów odbędzie się na zasadzie
ustawy sejmowej o poborach urzędników.
Reflektanci na posadę kierownika muszą być obeznani z
przepisami ustawy ubezpieczeniowej i udziałem do prowadzenia
kasy oraz mieć dłuższą praktykę w kasie chorych poza sobą.
Dla posady asystenta wymaga się znajomości wszelkich
zachodzących prac w kasie chorych.
Przy odpowiedniej kwalifikacji jest przewidziane dożywotne
ustalenie z prawem emerytury.
Zgłoszenia należy bezwzględnie przesać z dołączeniem
zyciorysu i odpisem świadectw do poniższej kasy.
Szamotuły, dnia 2 sierpnia 1920.
Zarząd Ziemiankiej Kasy Chorych na powiat szamotujski

Wydział Powiatowy w Obornikach poszukuje natychmiast
rendanta d 753
powiatowej kasy oszczędnościowej i gminnej.
Pobory podł. kl. IX. prag. Nacz. Rady Ludowej
z wszelk. dodatkami, które pobierają urzędnicy państw.

Przy administracji komunalnej powiatowego mi-
asta Krotoszyzna, gdzie znajduje się państwowe gimna-
zjum, szkoła realna dla dziewcząt oraz żeńska prepa-
randa, wakują zaraz wzgl. od 1 października 1920 r.
następujące posady:
kamelarza miejskiej kasy komunalnej, pobory
podług klasy 10 prag. z dnia 31. 7. 20.
budowlanego miejskiego pobory podł. kl. 10.
skarbnika miejskiej kasy oszczędności pobory
podług klasy 11.
sekretarza policyjnego pobory podł. kl. 11.
inspektora gazowni pobory podług kl. 11.
kontrolera miejskiej kasy komunalnej, pobory
podług klasy 12.
Reflektanci nieposzlakowanej czi, władający por-
prawnie językiem polskim w słowie i piśmie oraz
obeznani z wszelkimi pracami w zakresie odnośnych
leccernatów wchodzących zechcą nadesłać oferty z do-
łączeniem zyciorysu, uwierzytelnionej kopji świadectw
oraz policyjnego świadectwa moralności do d 561

Poszukuję zaraz d 837
kierownika
maszyn papierosów.
Fabryka papierosów „Bośnia“
wład. Stefan Błski,
Poznań, ul. Nowa 1.

Telefonistka
poszukiwana. Władanie polskim
i niemieckim warunk. d 849
MIRSK KUHL, POZNAŃ,
fabryka maszyn. n 1113

Do naszej fabryki maszyn
rolniczych poszukujemy jeszcze
możliwie zaraz troskliwego, su-
miennego i energicznego
portjera
oraz
magazyniera
który już jako taki był zatrudn
Nitsche i S-ka,
fabryka maszyn
Poznań, św. Marcina 33. b 2

Rzadca gospod.
żonaty, lat 45 poszuk. posady
od każdego czasu. Zgł.
upr. A. Burdak Papiarzyn p.
Gorzuchowo pow. Chełmno.
z 2342

Urzędnik
w średnim wieku, żonaty, z kilku-
nastoletnią praktyką biurową, w
poważnych przedsiębiorstwach,
zupenie samodzielnie, siła, obecnie
na niewypowiadzian. stanowisku
w Poznaniu pragnie zmienić po-
sady, w tym charakterze w Po-
znanu lub okolicy. Łask. oferty
pod z2197 do eksp. Kurj. Pozn

Dzielnego
ksiązkowego
poszukuje b122
kawiarnia Nowy Świat

Kupiec
podróżujący
w Poznaniu dobrze zaprowa-
dzonego posady. Zgł. pod z2230 do eksp. Kurjera
Przyjmuje męską bieliz-
nę do prasowania. Wielkie
Garbary 12. W. Depe. z2623—

Nauka pisania na maszynach
Zgłoszenia przyjmuje „Pedagogjum“ w Po-
znanu, ul. 27. Grudnia 4. b26

miejsowych rodziców jako uczo-
nice za wys. wynagr. przyjmie zaraz
A. Skrzetuski,
skład zegarków, zioła
i biżuterji. z 2172
Poznań, ul. Dąbrowskiego 52.

KUPIEC
energiczny pragnie przyjąć
jako wspólnika osobę śred-
niego wieku, niezależną, roz-
porządzającą większym ka-
pitalem celem powiększenia
dobrze prosperując. przed-
siębiorstwa handlow. Oferty
piśmienne pod „Przyszłość“
Warszawa Biuro ogł. Tow.
Akc. „Reklama Polska“ Ja-
sna 10. n 1040

2 Chłopców
do rozmaitych prac w wieku 15-
17 lat, znajdują zaraz zatrudnienie.
Drukarnia Polska T. A.
Św. Marcina, 70. z2668-9

Uczenica
do szycia bielizny może się zgł.
Poznańska fabryka bielizny
ul. Wroniecka 6-8, I p. z2706-7

Cukiernik potrzebny za-
raz. — Gdzie? wskazuje eksp. niniejszego
pisma pod z 2627-8.
Poszukuje zaraz kilka
ekspedjentek
Reflektuje tylko na siły pierwszo-
rzędne. Piśmienne zgłosz. z pod.
referencyj i pretensji uprasza
Stefan Błski,
Hurtownia cygar i tytoniu.
Poznań, ul. Nowa 1. d 474

Młyniarza
jako spichrzowego.
Inteligentna penienka poszu-
kuje pracy w godz. popołudn.
Zgłosz. upr. się pod nr. 16013 do
biura ogł. PAR, Rybczyńska 8, b148

Szachtmistrz do budowy
zawodowy, na stałą pracę może
się zgłosić. d 849
JAN LAROMY, prezbiter, robotnik
inżynier. Poznań, św. Marcina 27.

Tutejsza Kasa powiatowa Komu-
nalna i oszczędna, poszukuje zaraz
kasjera.
Pobory podług umowy lub prag-
matyki. d 849
Zgłosz. natychm. do Wydz. pow.
w Międzychodzie.

Dzierżawy
Oficer francuski z żoną po-
szukuje natychmiast mieszki. o
2-4 pokoi
z kuchnią. Zgłoszenia do eksp.
pedycji Kurjera Pozn. p. z2820.

Oficer W. P., inżynier, poszu-
kuje 1 lub 2
umebl. pokoi
z całodzienn. utrzym. dla 3 osób.
Zgł. do eksp. Kurj. Poz. p. z2833.

2-3 umeblow. pokoi
z kompletnym utrzymaniem po-
szukuje się. Oferty do eksped.
Kurjera Poznański, pod z2776.

Za pozwoleniem Urzędu
Mieszk. posz. się natychm.
lokalu
na zakład przemysł., może
być w dawnej fabryce.
Zgłoszenia pod z 2114 do
ekspedycji Kurjera.

Pokój umeblowany
dla kawalera, w okolicy Grobla
od 1. września poszukiwany. —
Oferty z ceną do ekspedycji Kur-
jera Poznańskiego pod z3313.

Sprzedaje

Kamienica
3 piętrowa (narożna) w Poznaniu w dobrym położeniu, dobrze rentująca się, z powodu wyjazdu zaraz korzystnie do nabycia. Poważni refluenci zechcą się zgłosić pod nr. 8474-5 do biura ogłoszeń „PAR” Poznań, ul. Rycerska 7. b 81

2 motory ssące (Sauggas)
fabrykatu braci Körting T.-A. w Hanowrach Nr. 10705 H0311 40-45 P. S. z przyrządami jak: generatory, parowniki, skrubery, oczyszczacze, rezerwoiry i rury złączkowe do sprężenia. Rok fabrykacji 1904, motory są dobrze utrzymane. — Blizsze szczegóły na miejscu przy zobaczeniu maszyn ew. piśmiennie. d721
Magistrat Wronki.

Nasienie rzepy ścierniskowej
w większych i mniejszych partjach poleca d 699
Rolnik w Sierakowie, (Telef. 1)

Wyprzedaj
z powodu likwidacji przedsiębiorstwa (z2777)
bizuterji złotej i srebrnej.
Korzystna okazja zakupu dla odsprzedających. Również urządzenie składu i biura na sprzedaż. Przedmioty, nadane u mnie do wyprzedzenia, upraszam jak najrychlej odebrać.
Richard Pornitz, złotnik,
Poznań, Wielkie Garbary nr. 27.

Rzadka sposobność!
Majątek rycerski 2300 morg. blisko wielkiej stacji na Pomorzu po 2000 marek polskich od nirodaka natychmiast do nabycia, sprzedaż spowodowana opuszczeniem Polski. Refl. winni posiadać circa 4000 000 mk. polsk. Zgl. pod adr.: Hotel Britania, pokój 25. z2286

Papier do pakowania
w rolkach i arkuszach
w wszelkich wielkościach poleca d807
- Hurtowny skład papieru -
WACŁAW GOŹDZIEJEWSKI
Poznań, ul. Szewska 1 przy ul. Wielkiej T. 1358.

SKŁAD PAPIERU
z pięknym urządzeniem i zapasami na Pomorzu w większym mieście natychmiast za gotówkę do sprzedania. Zgłoszenia uprasza d806
K. Kmiecikowski, Poznań, ul. Działyńskich 3.

Luksusowe skrzynie powożne
do przedziałów vis-a-vis,
wozy parkowe,
wozy myśliwskie, karjolki
bryczki i samowózki
do dwóch, trzech i czterech siedzeń
do tego stos. kofa i dolne podstawy
poleca
L. Hempler, FABRYKA POWOZÓW
BYDGOSZCZ, ul. Dworcowa 77. n839

Dla znawców!
Krajobraz oryginał.
znanego mistrza niemieckiego, bardzo dobry, na sprzedaż.
Zapytania: ul. Strzelecka 3a, L. piętro, prawo. z15758

Kanapa
z zabudowaniem i stosowny dywan, na sprzedaż.
Grzybowski, ulica Kręta nr. 5, parter. z2281-3
Na sprzedaż: r3575-8
kilka domów, wile, składy kolon. i cygar oraz ogrodnictwo 6 morg. 140 morg. w dzierżawę przy Poznaniu, z żywym i malowanym inwentarzem. Zgl. przym. W. PAWLAK, ul. Kwiatowa 13 1.

Zakład elektrotechniczny
bogato zaopatrzony w przedmiotowy materiał, wykonuje wszelkie naprawy i nowe urządzenia elektryczne.
HIFOLLI ZGOLA, ul. Podgórna 2b z 25.
Dobrze zaprowadzony

skład towarów krajowych
niezły i tykotów w Poznaniu, z powodu objęcia innego przedsiębiorstwa, zaraz na sprzedaż. Ewtl. sprzedam urządzenie bez towaru. Ładne modne mieszkanie może być także objęte. Ładne zgłosz. pod r 3761 do eksp. n1129

Z kamienice,
w tem skład 13 pokoi zaraz na sprzed. Cena 330 tys. mk., wpiata 250 tys. mk. Zgl.: Fr. Los, ul. Mickiewicza 11, skład kol. z2281-3

Maszyna do łożu
na 3 1/2, 24 SZUFLADY nadające się do magazynu składu kolonial. parawan i beczka na sprzed. Chwaliszewo 35, skł. cygar. z2282

Szafa żelazna
na sprzedaż. Obejrzać można codz. pomiędzy 3 i 4. z 2337
Ul. Rycerska 11a, wejście V. ip. pr.

TORF nadnotecki
poleca z 2308
P. Roszak, Gniezno,
Warszawska 26. Telefon 172.

300 mp. pienków
suchych, sosnowych
ma do oddania n 91.
L. Matuszewski, Buk
8 osobowy brek
nadający się na wycieczki ewtl. na woz handlowy na sprzedaż. RUCZYSKO, Gniezno, ul. Lubuskiego 11. z 1970
600 młodych bernardyn
na sprzedaż. z 2308
ul. Rycerska 11a, wejście V. ip. pr.

Tabaka do zazywania
w mniejszych ilościach znów do oddania. d 487
Eugeniusz Sommerfeld, dawn. O. ALBERTY, Fabryka tabaki do zazywania w Grotkowie.

Z powodu wstąpienia do Armji Ochotniczej jest
skład delikatesów
z całym marmurzem urządzeniem z przyrządem mieszkaniem, korzysnie do nabycia. z 2434
Wacław Szalkowski,
Tylna Chwaliszewo 13.

Lakowe buty nr. 40 do konnej jazdy — (prawie nowe), mandolina, aparat fotograf. 9x12 lca, na sprzed. 2493
Wojtarek, Chwaliszewo 54.

2 biurka bębnowe formierowane dyplomatowe i używane biurko pulowe do biura tania na sprzedaż. Ulica Ródma Joskiego nr. 2 w sklepie. j480

Na sprzedaż lepszy
wózek dziecięcy
z gum. gramofon „Pathe” z płytami, lornetka operowa. z2212
S i k o r s k i, Waty Król. Jadw. 3 L.

Lokomobile, motory, młocarnie parowe, młocarnie motorowe
pod gwarancją wyprzedzona. GARNITURY z kompl. pasami poleca d 393
S. Samulski i Sp.,
Fabryka maszyn w Pleszewie.

Wozik dziec. lepszy, sport. (Brennabor), idzieczko i krzesielczko do rozryw. zaraz do nab. ul. Wybickiego 16 front III. p. L. pom. 4. a 7. z 2127

Oberża
połącz. ze składem kolon. do tego 13 morg. roli, w mniejszym mieście, blisko kościel. budynki maszynowe i obszerne.

Ogrodnictwo
2 morgi w mieście, oranżeria i inspekta, wszystko w porządku, dom miesz. maszyn, za 160000 mk.
Dom
w mieście (3 lokatorów) zaraz za 60 000 mk.
2 gospodarstwa
44 morgi z maszyn. budynkami i dobrym inwentarzem, drugie 32 morgi, dobre budynki i inwent., zaraz na sprzedaż. — Spleznie zgłoszenia przyjmuje d 840
M. Szymański, Kepno
ulica Kolejowa 277.
Bez znaczka nie odpowiadam.

Warszaty
z komplet. narzędziami i materiałem do budowy szkut wraz z domem i placem nad Notecią na sprzedaż.
Fr. Wylegała i S-ka,
skład rowerów i maszyn. IMPORT d 325
Poznań O. 1. Wrocławska 14 EKSPORT
Berlin O 27. Holzmarktst. 12

Sok wiśniowy
Sok malinowy
Sok porzeczkowy
świeży z pod prasy poleca
Harwig Kantorowicz T.-A.
Poznań, ul. 27. Grudnia 5, ul. Marszałkarska 6. n90

STEMPLE kauczukowe
Fabryka stempli
LEON JASZEWSKI
Poznań, Strzelecka 32
wykonuje spieszenie i akur.

Dobrze prosperująca
restauracja ogrodowa
w Poznaniu b12
z dużą salą — zaraz okolicznościowo tania do nabycia.
ANDERS Poznań, ul. Śniadeckich 14 11

Majatek
w posiadaniu toraliskim 1200 m. ogrodu, zaraz korzystnie do nabycia. Zgłosz. pod nr. 2912 przyjmuje „Par”, Poznań, Rycerska 8. n912

Drzewo opałowe
szczyty, wałki, piarki, kłasty kupuje w każdej ilości i prosi o wyczerpującą ofertę. n 485
Dobro utrzymany
motor benzynowy 5 PS
tania na sprzedaż. z2317-8
Obejrzać można w biegu, przy ul. Marcelewskiego 19 w podw.
skład cygar
z mieszkaniami i 3-miejscowym parą do gazu i srebrny zegarek męski na sprzedaż.
Meumann, Główna w ul. d 356

KUPNA
Kupuję
każdego czasu i każdą ilość
miodu pszczelnego
i proszę o podanie ceny oraz ilości
lg. Przejemski,
Miejska Górka.

Bacność!
Poszukuję kupna nóżek do trumien (metalowych lub drewnianych), antab, laku czarnego i białego, płótna na ubrania dla umarłych (także tkaniny papier. Oferty uprasza mistrz stolarski
JAN ŁABUDA, — Kartuzy,
ul. 5-tej Brygady 1. 12.
Za pośrednictwem placę wynagr.

Kupię dom
o 3 pokojach lub więcej, z ogrodem przy mieście lub większej wsi
Jan Klemański u pani Sołkowskiej, ul. Rycerska 33. b123

Poszukuje się kupna
ściany oszklonej.
Zgłoszenia pod z 2482 do ekspedycji Kurjera.
Majętn. Wolsztyn, poczta Wolsztyn, posz. zaraz energ. urzędniczeki podwórz. Kasa Majętności Wolsztyn. M. Ziemska. d731

Poszukuję używanej, ewentl. nowoj
prasy
do naciągania pełnych obręczy gumow. nakleja samochołowe
fety skierować pod adresem
n. z. Antoni Bergman,
rszawa, ulica Śliska 7. n939

Dzierżawy
Poszukuję dzierżawy lub kupna
oberży, hotelu
w małym mieście. Oferty pod z2582 do eksp. nin. pis.

Dzierżawy ogrodu
w Poznaniu, poszukuje ogrodu od 1. podziemia lub pozajęz. Łask. zgłosz. uprasza się do ekspedycji Kurjera Pozn. ul. Stary Rynek pod r 3731/2.

3-5 pokoj. mieszkania
lub
umeblowanych pokoi
poszukuje na Jeźcach b 31
dyrektor sądu **Ostrowicz**
ulica Krasińskiego 5.

Zamienię mieszkanie
3 pokojowe, ładnie położone, z wszelkimi ubikacjami, na Łazarzu na 3 lub 4 pokoje na I lub II. p. w okolicy Kaponiery. Zgłoszenia pod 1116 do eksp. Kurjera Pozn.
Poszukuję każdego czasu z2684

mieszkania
4 lub więcej pokoi w nowoczesnym domu, dam odstępn. — Oferty
EYWIK, Mostowa 24.
Wynagrodzenie wypłaci przy zawarciu kontraktu dzierżawy temu, kto mi wskaże lepsze bi

4-6 pokojowe
mieszkanie
w Poznaniu, w śródmieściu w pobliżu św. Marcina. Zgłoszenia przyjmuje pod nr. 846 Biuro ogłoszeń „Par”, Poznań, Rycerska 8

Poszukuje się dzierżawy
większego lokalu
stosownego na skład białych w centrum miasta Poznania od października lub przedź. Zgłosz. pod d 773 do eksp. Kurjera.

Poszukuję na dwupiętrową wile w najlepszym położeniu pożyczki
500000 mk.
na drugą hypotekę. Zgłoszenia pod d1112 do eksp. Kurjera.

OBWIESZCZENIE.
W naszym rejestrze spółkowym zapisano dzisiaj przy nr. 93 (Posensche Besiedlungs-Gesellschaft E. G. m. b. H.). Firma brzmi teraz: Posensche Besiedlungs-Gesellschaft, Spółka zapisana z ograniczoną odpowiedzialnością, Poznań.
Poznań, dnia 8. lipca 1920.
Sąd Powiatowy.

OBWIESZCZENIE.
W naszym rejestrze handlowym oddz. B. zapisano dziś pod nr. 355 „F. Deutsch”, Towarzystwo z ograniczoną poręką z siedzibą w Poznaniu. Celem towarzysza jest fabrykacja Silolu i innych artykułów w laboratorium chemicznym wykonanych. Kapitał zakładowy wynosi 40 000 mk. Założycielami i kierownikami towarzystwa są Feliks Deutsch i Ignacy Karwat, obydwa w Poznaniu. Organem publikacyjnym towarzystwa jest „Kurjer Poznański”. Rokiem obrachunkowym jest rok kalendarzowy.
Poznań, dnia 24. lipca 1920.
Sąd Powiatowy.

OBWIESZCZENIE.
W naszym rejestrze handlowym oddział A nr. 176 zapisano dzisiaj, że firma: Feliks Lewandowski w Pleszewie przestała istnieć.
Pleszew, dnia 21. lipca 1920.
Sąd Powiatowy.

OBWIESZCZENIE.
W naszym rejestrze spółkowym zapisano dzisiaj pod nr. 11 (Spar- und Darlehnskasse Pleszew) e. G. m. u. H., że firma spółki brzmi odtąd Spar- u. Darlehnskasse Pleszew, Spółka zapisana z nieograniczoną odpowiedzialnością.
Pleszew, dnia 21. lipca 1920.
Sąd Powiatowy.

OBWIESZCZENIE.
W naszym rejestrze spółkowym zapisano dzisiaj pod nr. 3 firmy Bank pożyczkowy w Pleszewie, spółka zapisana z nieograniczoną odpowiedzialnością, że urzędnik bankowy Leon Tomaszewski z zarządu wystąpił a na jego miejsce wybrano pannę Stanisławę Stragorowiczównę z Pleszewa jako zastępcę członka zarządu.
Pleszew, dnia 21. lipca 1920.
Sąd Powiatowy.

OBWIESZCZENIE.
W naszym rejestrze handlowym oddz. B. zapisano dzisiaj przy nr. 264 (C. Hartwig, Towarzystwo Akcyjne): Uchwałą nadzwyczajnego walnego zebrania z dnia 10. maja 1920 r. podwyższono kapitał zakładowy o 6 000 000 mk. Podwyższenie jest dokonane i kapitał zakładowy wynosi teraz 9 000 000 mk. Nowe akcje wydaje się po kursie 120 procent. Uchwałą nadzwyczajnego walnego zebrania z dnia 10. maja 1920 zmieniono statut w § 3.
Poznań, dnia 24. lipca 1920.
Sąd Powiatowy.

Hanasz i Wysocki
Tow. Komandytowe Strzelno (Wielkopolska)
Adr. telegr.: Hawys Strzelno. — — — Telefon 40.
Z dniem 1. sierpnia r. b. otworzyliśmy pod powyższą firmą spółkę handlową. W zakres naszej działalności wchodzi handel zbożem ziemniakami, nasionami, nwozami, pasażą, słomą, sianem, opalem, smarami, naftą i benzyną. Polecając się łask. względem zapewniłmi że zadaniem naszym będzie załatwianie interesów szybko i rzetelnie.
Stanisław Hanasz. Feliks Wysocki.
Wacław Hanasz.

OBWIESZCZENIE.
W naszym rejestrze handlowym oddział A pod nr. 91 została następująca firma zapisana: Dom Rolniczo Handlowy, Stefan Wrzyszczyński i Ska., Wronki. Jawna Spółka handlowa. Właściciele: 1. kupiec Kazimierz Wawrzyniec Juszczyk z Wronek, 2. kupiec Stefan Wrzyszczyński z Poznania. Siedziba firmy miasto Wronki. Do zastępstwa Spółki są oboje wspólnicy tylko wzajemnie upoważnieni. Początek działalności Spółki 15. lipca 1920 roku.
Wronki, dnia 20. lipca 1920 roku.
Sąd Powiatowy.

OBWIESZCZENIE.
W naszym rejestrze handlowym oddział A nr. 146 (firma Cugier & Zülsdorff) zapisano dzisiaj następującą treść: dotychczasowy wspólnik kupiec Stanisław Cugier z tow. wystąpił. Towarzystwo rozwiązano. Kupiec Stanisław Zülsdorff jest jedynym właścicielem firmy.
Pleszew, dnia 21. lipca 1920.
Sąd Powiatowy.

OBWIESZCZENIE.
W naszym rejestrze handlowym zapisano dziś pod nr. 352 Towarzystwo Administracji Kamienic, Towarzystwo z ograniczoną poręką z siedzibą w Poznaniu. Celem przedsiębiorstwa jest administracja nieruchomości. Kapitał zakładowy wynosi 40 000mk. Kupiec Mieczysław Wiczeorek jest jedynym kierownikiem Towarzystwa. Towarzystwo zastępuje kierownik. Założycielami towarzystwa są: kupiec Mieczysław Wiczeorek i kupiec Kazimierz Mnichowski, obaj z Poznania. Rokiem obrachunkowym jest czas od 1. kwietnia do 31. marca następującego roku. Statut sporządzono dnia 10. maja 1920 r.
Poznań, dnia 16. lipca 1920.
Sąd Powiatowy.

OBWIESZCZENIE.
W naszym rejestrze spółkowym zapisano dzisiaj pod nr. 13 (Landwirtschaftliche Ein- u. Verkaufsgenossenschaft für den Kreis Pleschen e. G. m. u. H. zu Pleszew), że firma spółki brzmi odtąd: Landwirtschaftliche Ein- u. Verkaufsgenossenschaft für den Kreis Pleszew, Spółka zapisana z nieograniczoną odpowiedzialnością w Pleszewie.
Pleszew, dnia 21. lipca 1920.
Sąd Powiatowy.

OBWIESZCZENIE.
W naszym rejestrze handlowym oddział B. zapisano dziś przy nr. 11 (Posener Mörtelwerke G. m. b. H.) Firma brzmi teraz: Posener Mörtelwerke, towarzystwo z ograniczoną poręką, Poznań. Uchwałą zebrania członków z dnia 21. czerwca 1920 r. towarzystwo rozwiązano. Likwidatorami są: kupiec Emil Jeremias, kupiec Oskar Bahall i radca handlowy Naphtali Hamburger, wszyscy z Poznania.
Poznań, dnia 24. lipca 1920.
Sąd Powiatowy.

OBWIESZCZENIE.
W naszym rejestrze handl. oddz. B zapisano dziś pod nr. 358: „Bon Marche”, Towarzystwo z ograniczoną poręką z siedzibą w Poznaniu. Celem przedsiębiorstwa jest zakup i sprzedawanie konfekcji i mód damskich, i to hurtownie i detalicznie. Poza tem szwalnia garderoby oraz bielizny damskiej i towarów krótkich. Kapitał zakładowy wynosi 100 000 mk. Założycielami towarzystwa są: p. Bronisława Witulka i p. Bogusława Balczyńska, obydwie z Poznania. Kierownikiem firmy jest p. Bogusława Balczyńska. Towarzystwo zastępuje wyłącznie p. Balczyńska. Organem publikacyjnym towarzystwa jest „Kupiec” wychodzący w Poznaniu. Rokiem obrachunkowym jest rok kalendarzowy. Statut sporządzono dnia 30. czerwca 1920.
Poznań, dnia 26. lipca 1920.
Sąd Powiatowy.